UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Exceptione rei iudicate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

ſus.l.fundum.cum ſimilib.procedit quando in omnem euentũ ſententia abſolutoria in prima parit exceptionẽ rei iudicate in ſecunda: alias ſecus.per d.l.ſed ſi ante. Adde qđ ꝯ Bald.i. hoc tenet aperte Dy.in c.nullus pluribus.in verſi.adde ſexto ⁊c.⁊ i ſi.de iureiur.in vj.ar.in l.pecuniã.ſi cert.pet.ꝯ Bal.tenet etiã Bar.in l.edita.in j.regu.C.de eden. Itẽ ꝯ Bar.hic,videt text. in l.interdũ.ſ.de pub.iudic.inducendo vt ibi ſcripſi poſt Imo. Uide aliã limita.ſecundum Ange.in l.vbi pactũ.C.de trãſact.

d ¶ Uertitur. Quot modis dicã cauſe preiudiciales,vide pulchre Bar.in l.ſi quis libertatem.circa fin.ſ.de petio.heredita. ad qđ dixi poſt Bart.in l.iudiciũ ſoluitur.ſ.d.iudi. Sed vtrũ ordo vt prius de preiudicialibus cognoſcatur,ſit de ſubſtãtia, ⁊ an prius cognoſcatur de exceptionibus oppoſitis ad pceſſuz. vide p Anto.Flo.⁊ omnes i c.exhibita.poſt gl.d.iudic.⁊ docto. in c.ceteruz.de preſcrip.⁊ quod not.Bar.in l.a pcedẽte.C.de dila.⁊ in l.j.C.d ordi.iudic.⁊ in l.ſi queram'.⁊ ibi etiã p Imol. emptorias.C.ſenten.reſcin.non.poſ. Et de iſtis no.pleni' per do.Ant.de ordi.cog.in c.tuam.⁊ i[illegible]i per Abba.

e ¶ Sed non credo. Adde que no.voluit Bar.in l.d pupillo.ſ.ſi is cui.in fin.de ope.noui.nunçia.

LEX XVIII.

f ☞ Proponens rei vendicationem,⁊ cõdictionem ſl.ex diuerſo.de rei vendicatione.ad fructus non admittitur.

Fundi quem. a Dicitur hic,quod ſi ago rei vẽdicatione,poſtea ꝓponõ cõmuni diuidundo,non poſſum. Contra,quia communi diuidundo põt competere,ſi non ſit dominus vt pone vn' habet publicianã,põt agere cõmuni diuidũdo.l.minor. ſ.j.ſ.de euic. Glo.dicit fateor,ꝙ rei vendicatio non parit pñiudiciũ in publiciana,ſed hic agebat cõmuni diuidũdo dicẽdo

b ſe dominum. ¶ Opp. b de conſuetudine† verba libelli formãt,

ꝙ peto rem cum fructibus ⁊c. Et dicit glo.ꝙ pro fructibus competit officium iudicis mercenarium. Itẽ competit cõdictio le. ex diuerſo.ſ.de rei vendi.⁊ ibi no.modo ſi proponerem rei vẽdicationẽ ⁊ condictionem ad fructua,non admittor: ſecus ſi rei vendicatiões ago,⁊ acceſſorie p officium iudicis mercenarium peto fructus,quia poſſum.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Fundi quem. Hanc l.fundi.in prin.dixit Bal.no.in l. edita.C.de eden.non eſſe alibi,ad hoc vide licet ꝙ quis nõ põt diuidere iudicium acceſſorium a principali vel illud accũulare eque principaliter.⁊ adde tex.cum glo.in l.ſi cum i iudicio. j.de exce.rei iudi.⁊ Imo.in l.Paulus.j.ſ.de re iudi.⁊ limitat ſingu.per Cy.in l.j.C.de iudicijs.

b ¶ Oppo.de conſuetudine. ¶ Uide no.per Bar.⁊ Bal.in l.ij. C.de petione hereditatis. Et ſic principale ⁊ acceſſoriũ nõ poſſũt peti eque principaliter,accumulãdo libellos. Et ad hoc iſta lex eſt ſingu.⁊ vnica ſecundum Bal.in l.edita.

De exceptione rei iudicate. Titulus. ſecundus.

LEX I.

Cum res inter alios. Oppo.d l.papinianus.ſ.ſi ex cauſa.ſ.de inoffi.teſta. Gloſ.dicit,quod hic agit vt declaret illud,quod eſt ibi, quando reſcinditur teſtamentum,⁊ iudex agit, vt reſcindatur. Aliam ſolu.tangit gloſſ.⁊ iſtam puto veram,quod ibi fuit actum cum perſona,cuius principaliter intereſt. Idẽ dicerẽ ſi teſtamẽtũ diceretur nulluz: ſed hic nõ fuit iudicatũ cõtra heredem vniuerſalẽ,ſed cum legatoria fuit actum. Pet.tenet iſtam ſol.hic,⁊ Cy.recitãdo Pet.C.quibres iudi.nõ no.l.j.in ſua magna diſtinctione. Sed quõ poteſt eſſe illud ꝙ ſi ego heres ſcriptus poſſidẽs hereditatem conuenior, quomodo poſſum excipere de iure tertij.contra l.loci corp'.ſ. competit.ſ.ſi ſer.ven. poſſumus dicere,ꝙ vnus ⁊ idẽ erat ille conuentus,⁊ qui excipiebat. Uel dic vt tangam j.l.proxima.

LEX II.

f ☞ Opponi quando de iure tertij poteſt.

Qui cum herede. Subtilis eſt oppo.d l.cum hereditas.ſ. ad Treb. Gloſ.ſoluit,aliud in in legato vt hic.⁊ aliud in creditore,vt in contrario. Tu dic,quod ibi erant actiones tempore periture.ita tenet ibi gloſſ.⁊ Petr.hic Oppõ. de l.fi.C.de pet.here. Sol.quod hic in aliquo immutat hodie per illam legem vt dixi in l.ſi poſt litem.ſ.titu.j. Opp.de l.hec aũt.ſ.j.ſ.ſi cui plus quam per l.fal. So.gl.fateor quod peti poterat,qꝛ actio competebat,ſed exceptio poterat opponi vt hic. Ep.ꝙ cõpetat ſine reſtitutione,qꝛ iſta exceptio videtur dilatoria non peremptoria.l.ſi poſt litẽ.ſ.ti.j. Quedam tamen gl.i l. qui cũ herede.j.de act.⁊ obl.tenet qđ ipſo iure reſtituatur actio Gl.hic tenet contrarium,ꝙ ope reſtitutionis,qꝛ durũ eſt cõtra ſtimulũ calcitrare,vt hic,ibi,dũ dicit Iul.lib.iiij.⁊c.qꝛ quartus liber eſt de materia reſtit.in inte.⁊ debem' intelligere ſm materiam ibi poſitã.l.Imperator.ſ.de in diem addic. Dic,ꝙ iudex abſoluet eũ ſimpliciter,ideo de equitate reſtituitur actio ibi: ſecus ſi non abſoluiſſet ſimpliciter,qꝛ tunc non eſſet opus reſtitu

a tione. ¶ Ep.ꝙ de iure tertij nõ poteſt oppoi.l.loci corpus.ſ. competit.ſ.ſi ſer.ven.⁊ l.ſi quis emptionis.ſ.ſin vero nullũ.C.

b de preſcrip.xxx.annor. ¶ Et vt iſta materia plene intelligat[d] dic,ꝙ quandoque opponitur de iure tertij ab eo qui ſucceeit illi tertio,⁊ vide qđ not.in c.is qui i ius.extra de re.iur.li.vj.⁊ qđ vidiſtis in l.ſi tertius.ſ.de aqua plu.arc. Quandoque opponit quis de iure tertij,vt fideiuſſor,⁊ de hoc vidiſtis in l.exceptiões ſupra,titulo j.⁊ l.ij.j.de duobus reis. Quandoque qs opponit

c de iure tertij prorſus extranei[c],⁊ tunc dic,quãdoque ius tertij eſt excluſiuum iuris agentis ipſo iure. Quãdoque non elidit intentionem agentis ipſo iure. Quandoque non excludit,nec eli

f dit,ſed partem de vtilitate iuris agentis diminuit. Pri mo† ca

d ſu,[d]quandoque ipſo iure eſt excluſiuum iuris alterius,tũc aut eſt excluſiuum,ſiue velit tertius,ſiue nõ,⁊ tunc poteſt opponi de iure tertij.l.fin.C.de rei vendic.⁊ l.cum ſeruum.cum ſua gloſ.C.

e de ſer.fug. Quãdoqꝫ eius tertij eſt excluſiuũ iuris agentis ipſo

f iure,ita tamen ſi tertius vult,tunc de iure tertij nõ poſſum opponere.l.ij.ſi ager vectig.vel emphyteuti.pe. cum gl.coniũcta. l.ij.C.de iure emphy. Quandoqꝫ ius tertij eſt excluſiuum iuris alterius ipſo iure etiam ſi tertius non contradicat,licet non requiratur volũtas eius expreſſa,tunc poteſt opponi de iure tertij,l.j.huius tituli,coniuncta l.filio preterito.ſ.d iniuſt.rupt.⁊ irrri.teſtamẽto.⁊ de hoc eſt caſus in l.ij.ſ.j.j.de do.excep.cõiũ

c cta gl.que eſt in l.⁊ eleganter.in princi.ſ.de dolo. Quãdo ꝯ ius

g tertij non elidit intentionem agẽtis ipſo iure,⁊ tunc aut illud ad hoc tendit,vt etiam alijs proſit,⁊ poteſt alius vti iure tertij. l.ſi poſt mortem.ſ.fi.de bono.poſſeſſ contra tabulas,quod intellige,vt ibi dixi. Facit l.ex duobus.ſ.fi.⁊ l.ſi cõtra.d vulg. ⁊ pup. Aut ad hoc non tendit,⁊ tunc aut ſi nõ opponeret exceptione de iure tertij,conuentus incideret in periculum,quod teneatur bis ſoluere,⁊ tũc põt opponere,vt hic,⁊ l.quamdiu.ſ.de bo.lib.⁊ l.iij.ſ.cũ extaret.ſ.d carbo.edic. Si vero non incidit in periculum,⁊ tunc non poteſt opponi de iure tertij.l.ſi quis emptionis.ſ.ſi vero nullum.C.de preſcr.xxx.an ⁊ l.qui ex liberis ſ.teſtamento.ſ.de bo.poſ.ſm tabulas.⁊ l.militis.ſ.veteranus ſ.de teſta.milit. Tertio caſu, quando partem de vtilitate iuris agentis diminuit,tunc aut illud ius tertij eſt quedã acceſſio rei, vel perſone, vt ſeruitutes reales,vel pſonales,vt in vſufructu,⁊ non poteſt opponi de iure tertij.loci corpus.ſ.competit. ſi ſerui vendicetur.⁊ quod no.de rei vendica.l.fructus.in fi.de condi. indeb.l.indebiti.ſ.ſed ⁊ ſi nummi.in fi. Aut eſt ius per ſe,vt vtilis dominij,[h]quod habet emphyteuta: vel queſitu preſcriptione,tunc de iure tertij poteſt opponi,ſicut quando eſt excluſiuum totius,vt no.per glo.in d.ſ.ſed ⁊ ſi nũmi.in fi.⁊ probatur in l.ſi quis emptionis.ſ.j.de preſcrip.xxx.an. Et iſta eſt veritas,quicquid dicat Cy.in d.l.cum ſeruum.de ſer.fu.vbi imperfecte not.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Opp.quod de iure. An poſſit opp.de iure tertij,in materia adde que no.dt Bar.in l.ſi aliena.ſ.ſol.mat.⁊ adde Bal. in l.doce ancillam.C.de rei vend.⁊ in l.cũ ſeruũ.hic alleg.⁊ ꝙ dixi l.fin.in fi.ſ.vti poſ.⁊ Bald.in auth.qui rem.de ſacroſanc. eccle.⁊ in l.penultima.ad fi.de non nume.pec.per Cano.in c.mandatum.de reſcrip.per Bal.in l.peremptorias.C.ſent.reſcin.nõ poſſ.⁊ in l.ij.in princip.quibus res iud.non nocet.⁊ per Cano.i in cap.cum dilectus.de iure patro.plene per Iac.de Bel.in d.l. loci corpus. Ang.declarat in l.militis codicillis.ſ.veteranus. ſ.de teſta.mili. ¶ An poſſit opponi de iuri tertij, vide Pet. de anch.conſ.ccxcviij. Pau.de caſt.cõſi.cxlij. Ale.cõſi.cxxxvj.li.ij. ¶ Clau.de Seyſſel. Adde Ro.cõſ.cccxlvij. Bal.in l.j.de appe.

b P.Pau.P. ¶ Intelligatur. Uide Iaſ.in l.ij.verſ.veritas huius puncti.C.de iure emphyt. Ro.conſi.lxxvj.dicentem,ꝙ quis non poteſt opponere de iure fiſci.

c Alex. ¶ Prorſus extranei. Uide Baldum in l. cum ſeruum. d ſeruis fugitiuis.

d P.Pau.P. ¶ Primo caſu. Uide Pal. de Caſt. cõſilio cxlij. incip.ad id de quo queritur. limita nõ habere locum ic iudicijs ſummarijs in quibus non poteſt quis opponere de iure fiſci excluſiuo iuris agentis,ſecundũ Paul. de ca.in l.fin. quem ibi ſquitur Alex.in fi.C.de edi.diui Adr.tol. e

e Andr.Barba. ¶ Quandoque. Et vide Cynum ⁊ Baldum in l. cum ſeruum.C.de ſer.fug.⁊ per Bald.aliquid in l.ſi quis cõdictionis.C.loc.Barto.in l.indebiti.ſ.ſed ⁊ ſi nummi.ſ.de cõdi

indeb.⁊ l.ſi alienam.ſ.ſolu.matrimo.
Alex. ¶ Si tertius vult. Pro hoc vide glo.not.in c.j.ne ſede va
can.⁊ Abb.Sicu.in cap.diuerſis fallacijs.de cler.cõiug.⁊ Bal
in l.ſolemnibus.C.de rei vend.

g ¶ Jus tertij. Addit huic dicto Jmo.in l.ſi alienam.ſol. matri.
gl.ſing.in l.hic conſequenter.§.ſi filius familias.famil.erciſcũ.
vbi,quoties agitur actione reali,poteſt excipi de iure tertij: ita
demum ſi ſit excluſiuum iuris agentis.⁊ idem ibi Bal.poſt Ald.
⁊ Bal.in l.j.in prin.ſi quis aliq.teſt. prohib.

b ¶ Utilis dominij. No.pro domino fundi emphyteutici,ſi illũ
vendicat ab alio poſſeſſore,non ab emphyteuta,ꝙ talis poſſeſſor
tali domino agenti poteſt excipere de vtili dominio emphyteu
te,⁊ ſic de dominio tertij. Et idem ipſemet tenet i d.§.ſed ⁊ ſi nũ
mi.in fi. Et vide quod retuli ſecũdum Bald.poſt Bar.in l.ij.ð
iure emphyteu.

LEX IIII.

Rei iudicate excep. Querit gl.que ſunt iſte ꝑſone que reũ in iudicium deducunt: Dic vt in glo. Quero quid ſi coniuncta perſona agit: Dic vt in gloſ. Quero quid in defenſore: Dic vt in gl.

LEX VII.

1 ☞ Jurans ſe non debere decẽ ſi debeat quinqꝫ,an ſit periur.

Si quis cum totum. Glo.facit vnũ contrarium, ⁊ non ſoluit,⁊ eſt in glo.j.in fi. Dic,ſolue vt ibi. Item vide gl.que eſt in ver.exciſas.in fi. Dic,ꝙ ibi res obli
gata deſijt eſſe,ideo extinguitur hypotheca: hic vero res alia cõ
tẽta ſub prima ex eadẽ cauſa petitur,⁊ ideo obſtat exceptio rei
iudicate. Opp.j.proxi.§. Solue vt gl.q2 hic ex eadem cauſa,ibi
1 ex alia. ¶ † Lex noſtra inducitur ad queſtionem,peto a te decẽ.
tu dicis,nõ debeo,⁊ iuras,⁊ debes quinqꝫ,an ſis periurus: Pet
dicit ꝙ ſic,per legem iſtam: quia in iudicio appellatione totius
continetur par. Et de hoc dixi in l.j.§.ſi ſtipulanti.j.de ver.obli
ga.ſecundum Pet.ibi,⁊ diſtinxi.

1 ☞ An qui ſuccubuit in petitione fundi poſſit petere fructus.

a b §. **Si ancillam** [a] **pregnantem.** Op.ſ.de p
xi. Sol.ibi ex eadem cauſa,hic ex alia. Oppo.de ver.fructib⁹.a
prin.§. Quidam habent literam affirmatiuam,⁊ concordat: quidam habent negatiuam,⁊ ponitur alter caſus. Oppo.ð l.fin.C.
de libe.cau. Gloſſ.dat duas ſolu.⁊ tenet illam,quod hic ex alia
1 cauſa petebatur,ibi ex eadem. ¶ † Ultimo querit gloſſ.primo
peto fundum,ſuccubui,volo petere fructus,poſſum ne: Et gloſſ.
dicit quod ſic,ſed iſtud eſt falſum,per l.fundi.ſ.titu.j.niſi ex alia
cauſa peteret.

ADDITIONES.

a Andr.Barba. ¶ Si ancillam. Et vide Jmo.in cap.cum eccle
ſia.de cau.poſſeſſ.ad quod allegat iſtum text.ibi per do.Anto.⁊
que ibi dixi.

b Alex. ¶ Oppo.ſ. Et ſic not.ꝙ abſolutoria ſentẽtia idem ope
ratur ꝙ condemnatoria,cum ſolutione.quod intellige,quo ad ꝑ
ſonas,que fuerũt in iudicio.l.Titio centum.§.Titio.⁊ ibi Bal.
ſ.de condi.⁊ demonſt.

§. **Plane.** Oppo.de l.euidenter.j.eo. Solu.exceptio rei iudicate prodeſt condemnato,⁊ ſoluenti,ſicut
ſi eſſet abſolutus. Et ad hoc allegatur.

1 ☞ Exceptio rei iudicate non obſtat in ſecundo iudicio,quãdo
iudicatum ⁊ deciſum in primo venit examinandum in ſecundo
2 Si peto a te vnam rem,poſtea ago petitione hereditatis cõtra
te,quando nihil obſtet exceptio rei iudicate.

1 §. **Et generaliter.** Sẽper allegauit hunc † §. do.Jac.de Butr.ꝙ quando iudicatur in primo,⁊ deciſum venit examinandum in ſecun
2 do,tunc non obſtat exceptio rei iudicate. ¶ † Querit glo,qd ſi
peto vnam rem a te,poſtea ago petitione hereditatis. Et diſtin
gue,vt in ea patet. Pet.de Bel.pertic.damnauit iſtam gl.quia
qñ diuerſe res ſunt que petuntur,tunc nõ obſtat exceptio rei iu
dicate in alio,l.cum queritur.j.eo. Arbitror Pet.verum dicere
hoc modo,ſi ſententia lata eſt,quia non probaui me heredẽ,nõ
obſtat exceptio rei iudicate.l.qui Rome.§.duo fratre.j.de ver
borum obligatio.⁊ ſic loquitur iſta gloſſa.

LEX IX.

1 ☞ Quis non tenetur reſpondere interroganti ne incidat in ꝑ
iurium,vel detegat ſuam turpidinem,niſi aliter eſſet ab alio de
ducta.

a **Si a te hereditatem.** [a] Pone,qd tu fuiſti abſolutus quaſi non poſſideas,⁊ poſſideas in veritate,⁊ modo volo agere rei vendicatione: ſi interrogaberis,
an de nouo poſſidere ceperis,ſi dices nõ,fuiſti piurus,ſi ſic,tũc
1 poſſum agere. Et iſta glo.† videtur tenere,ꝙ non teneris reſpõ
dere,ne turpitudinem ſuam oſtendat,vel in periurium incidat,
vt not. Ray.ſuper.hac glo. Dixi,niſi alias eſſet ab alio detectũ.
l.qui iurauit.§.ſi pater.ð iureiur. Jaco.tenet illã gl. P.Mar.
alias Nico.⁊ Ray.ſimiliter tenent illam gloſſ.ſed contrarium
facit l.ei qui.in prin.⁊ l.ſi qs vxori.§.ſi qs.j.ð furt.⁊ dixi i d.l.ei
qui.in prin.⁊ vtrãqꝫ gl.ſuſtineo,ꝙ ibi noua cõtractio interuenit.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Si a te hereditatem, Jſtum textum allegat Barto.in
duobus.ſupra de iureiur.in §.ſi a fideiuſſore. Uide quod notat
Bald.in l.j.C.de re iudicata.

1 ☞ Sententia lata contra non poſſidentem,tanquam poſſiden
tem ſi de nouo poſſidere,mandabitur executioni.
2 Reus conuentus licet libellum acipiam,non tenetur niſi inter
rogat⁹ reſpondeat an poſſideat.
Practica eſt in dicto caſu,quod pronũcietur rem eſſe actoris,
⁊ quod reus abſoluatur.

a §. **Si quis fundum.** [a] Jſte eſt bonus §.⁊ debet ſcribi literis aureis. ¶ Quero qualiter debet poni caſus in lege iſta: Et gl.ponit
1 tria exempla.prima lectura ⁊ tertia ſunt bone in ſe. ¶ † Not.ꝙ
ſententia lata ꝯ non poſſidentẽ tanquam poſſidentem,ſi de no
uo cepit poſſidere,mandabitur ſententia executioni. Secunda
lectu.eſt falſa,q2 dicit gl.ꝙ reus fuit abſolutus,⁊ tex.dicit.ꝙ ſe
cundum petitionem fuit iudicatum,ideo non teneas iſtam lect.
b Tertiam vide,⁊ no.eam. Et Opp. [b] ꝙ nõ põt abſolui,⁊ ſic obtu
lit ſe. Glo.dicit ꝙ non obtulit ſe,nec vnquam fuit interrogatus,
⁊ ſic nõ obſtat l.is qui.de rei vend. Et ſic habes ex iſta lectu.hic
2 † ⁊ in d.l.is qui ſe obtulit.de rei vend.ꝙ accipiendo libellũ,niſi
c appareat quod tu ſis interrogatus,an poſſideas [c],non teneris.
Sed quid fiet in iſto iudicio: text eſt hic,ꝙ pronunciabit rẽ eſſe
actoris,⁊ reum abſoluet,poſtquam non conſtat eum poſſidere,⁊
hoc ſi actor probat plene de iure ſuo.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Si quis fundum. Jn hoc §.ſingulariter probatur ſecũ
dũ Bar.ſm vlti.lectu.ꝙ iudex debet ꝓnũciare ſuper iure agẽ
tis,⁊ abſoluere reum,q non poſſidet,non autẽ ſimpliciter debet
ꝓnunciare iudicium non tenere: ⁊ hoc ſi conſtat de iure agentis
alias ſecus. Fallit qñ rei vendicatio actualiter nõ cõpeteret,vt
q2 agens poſſidebat,⁊ ideo tũc declaratur ius eius, etiã ſi de eo
cõſtet. Caſus eſt ſingularis ſm Bar.in c.examinata.⁊ ibi ſequũ
tur doct,de iudi.quem refert Roma.in l.naturaliter.§.nihil cõ
mune.de acqui.poſ.⁊ Jmol.in d.ca.examinata.limitans hec di
cta,qd eſt not. Et ad predicta vide latius Bald.in l.cum Papi
nianus.C.de ſent.⁊ quod dixi Jnſtit.de actio.§.j.in margine.⁊
ibi omnino vide ad id qd n.Bar.in l.j.C.ſi aduer.rez iu.⁊ omni
no vide quo ad iſtum §.⁊ facit l.nam ⁊ poſtea.§.fin.iuncta l.ſed
⁊ ſi poſſeſſori.in prin.de iureiurand.⁊ ſcripſi poſt Bar.in l.ij.§.
ſi publico.j.de adult. Et an poſſit iudicare ſuper iure rei, vide
Bal.⁊ quod ibi dixi in l.fi.C.de fideicom.libe.⁊ latius ꝑ eũ in
d.l.cũ Papinian⁹.⁊ gl.⁊ Bar.in l.j.C.vti poſſ.⁊ ibi plene Bal.
b Alex. ¶ Et op. Et adde Bart.in d.l.is qui ſe.⁊ Bal.in l.j.C.de
alienat.iudi.mutan.cau.fac.⁊ Bal.in l.cogi.C.de petitio.here.
⁊ in rub.de rei vendi. Tamen declara ⁊ intellige iſtum text.ſm
hanc lectu,prout no.per Jmo.in h.l.naturaliter.§.nihil.in iiij.
combinatione.de acqui.poſſeſſio.⁊ ibi vide Bar.⁊ Ange.in l.in
ter litigantes.de iudic.vbi tenet iſtam glo.
c Claud.de Seyſſ. ¶ An poſſideas. Adde Panor.in cap.exami
nata.verſi.vltimo dico.de iudi. Mathefil.a.ſing.cxxxvj.

1 ☞ Exceptio rei iudicate competens venditori,quando tranſ
eat in emptorem.
2 Pactum legis cõmiſſorie ⁊ addictionis in diem,reſcindit ven
ditionem ipſo iure.

§. **Julianus ſcribit.** Jſte eſt ſubtilis §.⁊ notabilis. ¶ Oppo.quod
de perſona emptoris tranſeat in venditorem quia acceſſio poſ
ſeſſionis emptoris tranſit ad venditorem.l.Pomponius.§.ꝑ
terea.ſ.de acquirend.poſſeſ.⁊ l.ſi hominem.ſ.de vſucap. Ad
uertatis,† hic eſt duplex lectu.vna Joan.quam ſequitur Pet.
Alia glo.quam ſequitur do.Ray.⁊ dicit Joan.quod eſt verum,
quãdo reuertit ſine titulo,ſecus ſi ex titulo vel redhibitoria, q2
tunc tranſit de emptore ad venditorẽ.glo.damnat opi.Joã.q2
ſi ſine titulo reuertit ad quemcunqꝫ trãſit,ſine exceptione trãſit.
Ad l.Põponi⁹.§.preterea.dic,ꝙ aliud eſt in acceſſione,⁊ aliud
in re iudicata. Quid dicemus: Primo impugnemus gl. Dicit
gl.ratio differentie eſt,q2 venditoris intereſt,vt tranſeat ad em
ptorem. Jſta ratio non eſt bona,quia ſecundũ hoc exceptio rei
iudicate ex perſona donatoris, non tranſiret in donatarium:
quia donator non tenetur de euictione,quod eſt falſum.l.ſi tibi.

§.pact.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

§.pactum.ſ.ð pact.Quid dicemus: Ray.legēdo hic,tenet gl.
Pet.tenet cum Joan.⁊ reſpōdet ad reprehenſionē gloſ.quare
lex iſta voluit denotare,ꝙ exceptio rei iudicate tranſit ad eum q
habet cauſam ab eo,alias nō.Quid dicemus: Pro modo ſalua
meliori deliberatione,credo Pet.bene dicere in caſu,ſi res re
uerſa eſt ex redhibitione,ſed ſi ex pacto additionis in diem vel
ex lege commiſſoria,dicit bene gl.Et ꝓbo per l.ſi ex duobꝰ.§.
ſed ⁊ Marcellus.ſ.de in diem addict.quia ibi dicit ꝙ pignus
emptoris vēditori nō nocet.Quid ſi per redhibitoriam: tūc no-
2 cet mihi venditori.Ratio† eſt,quia pactum legis cōmiſſorie ⁊
addictionis in diem,reſcindit venditionē ipſo iure,vt vidiſtis
not.in l.j.ſ.de dona.Sed ſi intētatur redhibitio,apparet quod
ex voluntate agat,⁊ videtur noua venditio.Gl.legit tertio mo-
do vt effugiat iſta contraria,⁊ vide gl.ibi,vel dic tertio ⁊c.
¶ Opp.de l.duobus.§.j.de iureiuran.Solu.ibi in exceptiōe
iuriſiurandi,que vicem ſolutionis obtinet.¶ Oppo.de l.queſi
tum.§.ſi annua.ſ.de pecu.Sol.illa exceptio perſonalis in ven-
ditore,⁊ cauſa exceptionis ɔcedēde ceſſat in emptore.¶ Opp.
de l.ſi cū emptor.i prin.ſ.de pac.⁊ l.facta.§.ſi heres.ad Treb.
Sol.vt ibi.¶ Quero,hec lex loquitur quando exceptio rei iu-
dicate competebat venditori ante venditionem,quid ſi poſt vē
ditionem cepit competere: Dic vt plene tractaui in l.cum vir.
de vſucapionibus.

LEX III.

Si mater filij. Hec l.eſt difficilis,⁊ bre-
uiter h.d. Si in petitione
hereditatis precedit generalis petitio,⁊ ſpecialis ꝓ-
ſecutio,obſtat exceptio i omnibus caſibus,niſi actor
auxilio reſtitutionis in integrum iuuet.h.d. Op.j.ea l.§.ſi qs
autem funda.Sol.hec petitio hereditati.fuit generaliter ꝓpo
ſita,lꝫ vnam cauſam tantum fuerit proſecuta,in contraria tantū
fuerit ſpecialis petitio,⁊ proſecutio ſpecialis,⁊ iſta eſt vera ſol.
Alij ſoluūt,ꝙ §.contrarius loquit̃ in rei vēdicatione: hec in pe-
titione heredi.que eſt miſta.Iſta nō hꝫ rationē diuerſitatis in ſe
Opp.dicit hic,ꝙ mater reſtituitur.Contra,imo ipſo iure,l.lꝫ.
C.de iudic.⁊ l.rebus.ſ.de arbi.Quidam concedebant: ſed nō
eſt verū quia cōtraria in mere perſonalibus actionibus loquū-
1 tur,hic in realibus.Dicitur hic,† ꝙ reſtituitur ex cā,quero,que
eſt iſta cauſa ꝓpter quam huic ſubueniatur: Et dicunt quidam
quia eſt mater.Et credo iſtam opi.ſatis bonā in ſe,⁊ multi doc.
ſequuntur iſtam.Alij dicūt,ꝙ per reſtitutionē in integrum ex
clauſula generali,ſi qua cauſa mihi iuſta eſſet videbit̃,l.j.ſ.ex q
bus cau.ma.Alij dicunt,ꝙ eſt iſta per errorē.⁊ iſtam puto ſatis
verā per l.de etate.§.ſi de interro.act.⁊ reſtituetur quantūcun-
que extraneus,vt dixi in l.pe.ſ.de confeſ.Tene menti iſtos
modos,ex quibus reſtitutio conceditur,quia valde vtile eſt.
1 ¶ Agens ex vna cauſa,lꝫ illam perdat,poteſt ex alia agere in
cauſa principali,ſecus in appellatione.
2 Libellus generalis in rei vendicatione admittitur in perſona-
li,etiam ſi non opponitur.

a **§. Denique.** [a]Et §.ſi quis autem. In actione reali-
ſi eſt petitio generalis,⁊ ꝓſecutio ſpe-
cialis,obſtat exceptio in omnibus caſibus: ſecus ſi vna cāuſa ſpe
cialiter exprimatur.Glo.intelligit,ꝙ hic petitio fuit generalis,
ſecus ſi vna cauſa fuiſſet expſſa.Pet.ɔdicit,ꝙ etiā vbi exprimo
vnam cauſam in libello,obſtat exceptio rei iudicate,nec ex alia
cauſa poſſum agere.q2 omnes videor proponere,vnā ꝓponendo
l.Scio.in fi.j.de app.q2 ſi vnam propono,oēs videor ꝓponere.
Non ob.iſte §.ſi quis autē.quia hoc petit ex alia cā.ſ.de nouo
1 ſupueniente.Sed quicquid dicat Pet.text.eſt hic.Non ob.† l.
Scio.in fi.q2 ibi eſt ſpeciale in appellatione,cū in ea totum ius
ſuum perditur,ſecus in cauſa principali,q2 licet perdam ex vna
cauſa poſſum ex alia agere.Cōtra oppo.de l.lꝫ.C.de iudi.Solu.ibi ī
pſonali.hic in reali.Opp.dicitur hic ꝙ libellus generalis fuit
propoſitus.Contra,quia generalis libellus nō admittitur,l.j.
2 ſ.de eden.Gloſ.† ſoluit,fateor quod non debet admitti ſi exci-
pitur: ſed ſi non excipitur,admittitur.Iſta gl.eſt vera in per-
ſonali,ſed in reali generalis libellus admittitur,vt not.gloſſ.in
l.j.ſ.de eden.Vltimo gl.diſtinguit,quā recitabo in l.⁊ an eadē.
§.actiones.j.eodem.

ADDITIO.

Alex.¶ Denique.Not.ex iſto §.ꝙ in iudicio videor deducere
omne ius,qḋ habeo.⁊ eſt verū.⁊ ita ius cōe,queadmodū ſtatutū
vel cōſuetudinē ſm Inn.in c.certificari.ð ſepul.⁊ Bal.ī l.gene
raliter.de epiſ.⁊ cle.⁊ illud,qḋ infert magis in cā.ſm Bald.Et
videatur deducere ea que ſunt de cōſuetudine,tꝫ In i c.fi.circa
prin.de offi.archi.⁊ Bar.in l.fi.C.ð ann.exce.⁊ vr̃ velle gl.ī c.
cōquerēte.in fin.verb.ſpecificares.de offi.ord.⁊ in c.cū ad ſedē
circa prin.de reſti.ſpo.⁊ hic adde Bart.j.eod.l.⁊ an eadem.§.
actiōes.in ver.op.extra glo.⁊c.cum verſi.ſeq.Ad no.hic,adde.
que dixit Bart.in l.ſi expreſſim.in pen.q.de appel.⁊ vide no.p
gl.⁊ docto.in c.inter dilectos.de fide inſtru.

1 ¶ Conditio in vltima voluntate non retrotrahitur
2 Exceptio rei iudicate non obſtat,quādo actor tēpore quo egit,
non erat verus dominus,licet nunc fingatur dominus.
3 Agens rei vendicatiōe ſi dicat rem ad ſe ſpectare iure dominij,
videtur deducere directum,⁊ vtile dominium,nō publicianā.
4 Proponens dominium videtur proponere directum,⁊ vtile,⁊
etiam publicianam,ſi dicit,iure quaſi dominij.
5 Conditio legati ſuperueniēs poſt litem cōteſtatam,⁊ ante con-
cluſionem in cauſa,videtur in iudicium deducta.

§. Eandē cauſam. Iſte eſt bonus §.⁊ habet in
ſe multū iuris.Si in actione
reali proponatur petitio generalis,abſolutoria lata parit exce
ptionem rei iudicate ex omni cauſa,que tunc temporis cōpe
tebat: ſecus ſi cauſa de nouo ſuperueniat,niſi fingatur retro cō
petijſſe.h.d.vſque ad §.ſi qs.Diuidit in quatuor partes. Pri
mo.Juriſconſultus ponit vnū dictū bimēbre.Secūdo,exceptio
nem a dicto,⁊ eius exemplum.Tertio,ponit exemplum ſecūdi
membri.Quarto,exemplum primi.Secūda ibi,niſi forte.Ter
tia ibi,at ſi ex alia cauſa.Quarta ibi,itaque acquiſitum.¶ Di-
citur hic ſi alia cauſa noua ſuperuenit.Contra,opp.de l.iij.§.ex
pluribus.de acqui.poſ.Gl.dicit,ꝙ illud verbum,alia nō impli
cat.Vel dic,ꝙ ſuperueniente cauſa noua deſijt ex antiqua com
petere dominium,⁊ vide gl.Itē opp.dicitur hic,ꝙ cauſa ſuper
ueniens de nouo facit,ꝙ nō obſtat exceptio,poſtea dicit ꝙ lega
tum fuit ſub conditione,⁊c.quia retrotrahitur per cōditionem
l.potior.⁊ l.qui balneum.ſ.qui po.in pig.habe.Quidam dicūt,
ꝙ licet trahatur retro quo ad obligationem,non quo ad domi-
1 nium,illud eſt truffa.Dic† ꝙ illud in contractu,qui retrotrahi-
tur,ſed in vltima voluntate non trahitur retro,vt hic,⁊ l.j.§.j.
ſupra ad Sylla.Plene dixi in l.ſi is qui ꝓ emptore.de vſucap.
quamuis Dy.in c.j.in fi.ð re.iu li.vj.dicat aliter,⁊ male.¶ Op.
de l.grege.§.ſi ſub conditione.ſ.de pigno.vbi in contractibus
loquitur,⁊ tamen ſi egi primo poſtea adueniente cōditione poſ
2 ſum agere Dic† ꝙ ad hoc vt obſtet exceptio rei iudicate,opor-
tet,ꝙ tempore primi iudicij competeret dominium vero actori,
vt hic: ſed ſi a tempore,quo egi,nō erā vere dominus,licet nunc
fingar dominus,non obſtat exceptio,l.grege.§.ſi ſub cōditiōe.
ſ.de pig.¶ Oppo.ð l.minor.§.j.ſ.de euic.Quidam dicunt,ꝙ
non poteſt agi publiciana.Contrarium tenet gl.in l.fundi.ſ.ti.
j.Ad iſtam legem reſpōdet gl.in l.minor.§.j.⁊ in §.alie.Inſtit.
de ade,in gl.mag.quod dominium directum videtur deduxiſſe
vtile non.Sed pone,ꝙ quidam obtinuit contra me,ille cecidit
a poſſeſſione,fundus peruenit ad me,vendidi alteri,⁊ ille reuē
didit mihi,deinde poſſeſſio peruenit ad eūm,contra quem ege-
rā,an obſtet exceptio rei iudicate: Et dicit,ꝙ ſic l.ſi a te.ī fi.ſ.
eod.⁊ l.exceptio infra eodem.Et vide iſtam gloſſ.in verb.alia
cauſa noua.que incipit,non implicat.ibi,ſed quero.⁊ ibi,obſta-
tura.Et dic vt j.eodem l.exceptio.⁊ l.ſi a te.in fi.ſ.eodem.Po
ne,ꝙ ego egi rei vendicatione contra te,⁊ ſuccubui,tamē illum
fundū pignorauerā prius,ꝙ creditor vendiderit dictū pignus,
ego emo ab eo qui vendidit,an obſtet exceptio rei iudicate: Et
gl.dt ꝙ nō,vt j.ea.l.§.fi.¶ Quero,pone ꝙ actiōe ex teſtamēto
ꝓ legato pendēte conditiōe ago,⁊ ſuccūbo,an poſſim poſtea age
3 re: Et dic vt in gl.l.grege.§.ſi ſub cōditiōe.ſ.de pig.¶† Quero
pone ꝙ ago rei vēdicatiōe,⁊ dico rē ad me pertinere iure domi
nij,quid videor deduxiſſe in iudiciū: Gl.tenet hic,ꝙ dominium
directum tantum,non vtile: q2 de dominio directo intelligitur,
cū dictio.dominiū,profertur.l.j.§.qui in perpetuum.ſ.ſi ager
vec.vel emphy.pe.Et iſtud tenet gloſſ.Inſtit.de actio.§.alie.in
gl.mag.⁊ etiam Pe.de Bal.perti.videtur tenere,ꝙ ille qui ꝓ
ponit ius dominij ſimpliciter,de directo intelligatur. Sed an
illud ſit verum,debes ſcire quod gl.in quibuſdam partibꝰ di-
cunt,ꝙ qui agit publiciana,habet vtile dominium.Et hoc ſen-
tit gl.hic.⁊ Inſti.de actio.§.alie.Dy.reprehendit gl.in d.§.alie.
in l.cum poſtulaſſem.ſ.de dam.infect.q2 eſt dominiū directū,⁊
vtile,⁊ quaſi dominium,ex quo cauſatur publiciana,⁊ ideo,Iu
riſconſultus proponit titulū de rei vendicatione,ſcilicet de do
minio directo: ⁊ titulū de publiciana,hoc eſt,de quaſi dominio,
titulū ſi ager vect.vel emph.pe.⁊ ſic de vtili.⁊ gl.in §.alie.pal-
legato,etiam ſic appellat.Dic ergo,ꝙ dominium videtur dedu
cere,ſcilicet directum,vel vtile,non tamen quaſi dominiū.Et il-
4 lud voluit ſentire gl.licet male loquit̃,vt ſtatim dicā.¶† Quero
a quādo quis a proponit dominiū,an videatur [b]vtile in iudicium
b deducere: an directum tantum: Et videtur ſecundum iſtam glo.
ꝙ non videtur vtile proponere.Et hoc tenet Pe.⁊ probat in l.
ſi cū teſtamēto argentum mihi.§.ſi fundū.j.eo.⁊ ſic qui propo-
nit dominiū directū,non videt̃ deducere vtile Dy.tenet cōtra-
rium,⁊ probat per iſtum text.quia dicit,nā qualecunq; ⁊c.Itē

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ꝓbo per l. ſed ⁊ ſi poſſeſſori. §. itē ſi iurauero. ſ. de iureiur. Et hoc tenet Gul. de Cug. ⁊ probo hoc p l. quibus diebus. §. dominus. ſ. de conditionib. ⁊ demōſtrationibus. ⁊ l. ſtipulatio iſta. §. hi q. j. de verb. obl. Dy. in d. §. alte. ⁊ Jaco. de Belloniſo. i auth. de litig. §. j. in lec. Et ideo ſi intentas iure dominij vel quaſi. p hec ꝙ dicis dominij, dicit de directo vel vtili. Unde ſi es emphyteuta, videris vtile dominium in iudiciū deduxiſſe: ſed quādo addis, vel quaſi, tunc venit publiciana, in libello, alias nō veniret, l. minor. §. j. de euictioni. Ad l. j. §. qui in perpetuum. ſ. ſi ager vecti. dic, ꝙ ibi ratione adiuncti non poterat ad vtile referri, ideo ad
5 directū refertur. ¶ † Quero, quid[c] ſi cōditio legati[d] ſuperuenit
c poſt litē cōteſtatā ante ſententiam, an illud ius videatur dedu-
d xiſſe in iudicium: Reſpon. ꝙ ſi ante concluſionem veniret cōdi
e tio, videtur deduxiſſe in iudicium, arg. l. ſi rem[e]. §. fin. de pig act.
f ⁊ l. ſi mandato. ſ. mandati. Sed ſi poſt[f] concluſionem, tūc credo quod non videor deduxiſſe in iudicium, q: perinde eſt, ac ſi poſt ſententiam obueniſſe, arg. l. ſi rem. §. fi. ſ. de euic.

ADDITIONES.

a Pom. ¶ Quero, quando quis. Vide Fely. in rub. extra de preſcrip. verſi. fallit quinto. ⁊ Aleg. cōſi. lxxxiij. vo. iij. vbi ſequēdo Bar. hic vide ꝙ vbi in libello ſit mentio de dn̄io, vel ꝓprietate, intelligitur de directo, non aūt de quaſi. Et ibi etiā dicit, ꝙ vbi in libello ſit mētio de proprietate, intelligitur de directa, nō autem de vtili. ⁊ vide Bal. in l. ij. ſ. de cōdi. inſti. ¶ Claud. de Seyſſ Adde Bart. i l. ij. C. de vſufruct. Guliel. de Cug. in l. ſed ⁊ ſi poſſeſſori. §. item ſi iurauero. ſ. de iureiuran. Bald. in §. ſed quo. Inſtit. de iure natur. gent. ⁊ ciuil.

b Alex. ¶ An videatur. An appellatiōe dominij veniat vtile, vel directū, vide que dixi in d. l. j. ff. ſi ager vecti. ⁊c. ⁊ in l. j. j. de acti. ob. de quo vide per do. Ant. in c. examinata. de iud.

c And. Bar. ¶ Quero qd. Et vide pulchra verba que notaui in tex. l. ſi rem. §. quolibet tempore. ſ. de euic.

d Pom. ¶ Legati. Et licet i hoc contrarium tenuerit Bal. in l. non quemadmedum. ſ. de iud. tamen reprehenditur per Are. i l. ſi titius. j. de verbo. oblig. per Bar. hic. quem ſequit ipſemet Bal. in l. ſi rem allegatam. ſibi contrarius.

e Alex. ¶ L. ſi rem. No. ꝙ iſta procedunt a pari. aliquid ſuperueniſſe poſt concluſionem in cauſa, ⁊ ſuperueniſſe poſt ſententiam. Facit gl. not. in l. quāuis. C. de adul. ⁊ Bal. in l. error. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ Bal. in l. j. C. ex deli. defun. ⁊ Bald. in d. l. quamuis. finem. de adul. ⁊ que dixi poſt Bart. in l. j. ſ. de excep. facit quod not. Bar. in l. admonendi. de iureiur. ⁊ in terminis vide Abb. in c. paſtoralis de excep. ⁊ cum Bar. tranſit hic ſimpliciter Roma. in l. ſi titius. de verborum oblig.

f Pom. ¶ Sed ſi poſt. Contrariū tenet Are. in l. ſi titius. j. de verbo. obliga. volens, ꝙ imo etiam ſi perueniat, deductum eſſe in iudicium, per tex. in l. ꝙ ſi in diem. in prin. ſ. de peti. here cōtra debitorem, qui eſt obligatus in diem, vel ſub cōditione, quod debet expectari tempus rei iudicate, an dies venerit, vel cōditio ſit purificata. Si ergo tempus rei iudicate innuit, ꝙ ſi ſufficiat ius ſuperuenire, quod vbi eſt concluſum in cauſa, dominiū ad ſit tēpore quo debet ferri ſententia, tamen per hoc puto nō eſſe recedendum a l. pe. ſ. de pet. her. ⁊ Imo. in l. ſi filius q patri. ſ. de vul. ⁊ pu. ⁊ Are. ſibi cōtrarius in l. heres qn̄q. ſ. de acquirē. her. Nō ob. tex. in d. l. ꝙ ſi in diem. q: itelligo predicta hic debere ſpectari. vbi tēpus rei iudicate. aut dies venerit, vel cōditio ſit purificata, hoc eſt, ꝙ debet eueniſſe, ſi debet iudicari conditionē purificatā, vel diem eueniſſe eo tempore, quo iudicadū eſt. Sed tamen ꝙ conditio eſſet puraficata, ⁊ dies eueniſſet, anteꝗ̄ eſſet in cauſa cōcluſū ad hoc, vt ius qd ſuperuenit, an videat in dubio eſſe deductum, vt dicit Dyn. in d. l. ſi titi9. ⁊ vide Fely. in cap. ſi pro debilitate. verſic. tertio allego. de offic. de leg. Alex. conſil. clxxvj. vol. ij.

§. **Si quis iter.** Cpp. de l. egi. j. eo. gl. q̄ eſt hic, reſpōdet. ibi ex eadē cauſa, hic ex diuerſa. Sol. vera eſt, qd ibi ps petebat ius ꝙ pri9 petitū erat, hic ſunt prorſus ſeparate. ¶ Opp. ⁊ videt. ꝙ habeāt aliqd cōmune, l. qui vſū fructū. j. de verb. oblig. Gl. neſciūt quid dicere nec ibi nec hic. Aduerte vt intelligas glo. Pars integralis eſt illa, que ad poſitionē totius partis ponit, vt ſi dico domus, pono parietem. ad poſitionē partis integralis, non ſequitur totum. Quedam eſt par ſubiectiua, ⁊ eſt totum econtra: quia ad poſitionem totius, non ſequitur pars, ſed ad poſitionem partis ſequitur totum, vt homo, tūc ſequitur totum ſcilicet animal: ſed poſitio animali, nō ſequitur homo: q: poteſt eſſe equus. Modo iter ⁊ actus ſunt quedam ſeruitutes per ſe, nec vna eſt pars alterius, vel integralis, vel ſubiectiua. Sz ſi tu queris quo ad commoditatem, iter eſt pars ſubiectiua, hoc dt gl. in l. recte dicimus. j. de verb. ſign. dixi in l. qui vſūfructū. j. de vnr. obliga. Cpp. j. eo. l. ſi cū teſtamento argentum. §. ſi fundum. Sol. vt per gl.

a §. **Hoc iure vtimur.** [a]Quero, que eſt differētia inter actorem ⁊ reū: quia factum perſone coniuncte non nocet mihi, niſi ratum habeam, ſiue defendat, ſiue agat. Et glo. dicit ꝙ nulla differētia eſt,
b ſed illud ponit hic: q: frequentius accidit. Et gl. tenet[b] hic, ꝙ ſiue ſuccūbat, ſiue obtineat, poſſū habere ratū. Altramon. dicūt, ꝙ tunc poteſt haberi ratum, quando lata eſt ſententia cōtra eū, ſecus ſi pro eo. Non ob. C. de procu. l. non eo minus. quia illud ſpeciale in minore, vt not. C. in quibus cauſis in integrum reſtitut. l. ſi tutor. per glo. ⁊ ibi de hoc per Cynum. Sed puto iſtā gl. veram, quia ibi eſt aliquid nullū ex defectu conſenſus. tunc quā-
c docunque interuenit, ſufficit,[c] l. ratum. j. de ſol. ⁊ per Dy. in c. ratihabitio. extra de regu. iur. lib. vj.

ADDITIONES.

a Andr. Barb. ¶ Hoc iure vtimur. Et vide Bal. in l. Julianus. ſ. qui ſatiſ. cog. vbi ponit no. opi. ⁊ vide Ang. in l. lz. ff. de iu. vbi loquitur ſingulariter. Bar. in l. j. C. qui pro ſua iurtſ. ⁊ in l. falſus. C. de fur. Et contra iſtam gl. dicit fuiſſe deciſum in curia domini Gaſparis de Cal. in c. cum in iure. de offi. deleg. ⁊ vide ibi Joann. de Imo. ⁊ Bal. in l. licet. C. de proc.

b Alex. ¶ Et glo. tenet. An valeat ſententia lata pro furioſo, vide l. queſitum. ⁊ ibi glo. ⁊ Doctor. ſ. de re iudic.

c Alex. ¶ Sufficit. Adde pro concordantijs iſtarum gloſſarum, not. per Bald. ⁊ Ange. in l. licet. ſupra de iudicijs. per Moder. in cap. cum in iure. extra de offic. delega. ⁊ ibi dt Imol. ad fin. ꝙ Gaſp. Cal. in c. cum olim. Abbas. de offi. dele. tenet opi. Cyn. in d. l. ſi tutor contra iſtam gloſ. licet de hac gl. nullam mentionem fatiat, ⁊ dicit ꝙ contra iſtā glo. tenuerunt etiam domini de Ro. in deci. antiquis, licet non allegent iſtam glo. ⁊ vide pulchre. in d. l. ſi tutor, ⁊ cum hac glo. tanquam ſingu. ⁊ vera tranſit Imol. in l. ſepe. de re iudicata.

1 ¶ Filiofamilias cōuento ⁊ abſoluto, acquiritur patri exceptio rei iudicate, ſi nomine patris tacite, vel expreſſe in iudicio defendendo comparet, ſecus ſi pro ſua confeſſione conuenitur.

2 Filio emancipato conuēto, ⁊ abſoluto, exceptio rei iudicate prodeſt patri, ſi ab eo cauſam habet, ⁊ intereſt filij eam tranſire ad patrem.

§. **Si quis hominem.** Quero, qualiter fuit petitus: dic vt in gl.
1 Sed quero, † fuit filius cōuentus, ⁊ abſolutus exiſtens in poteſtate, an pater acquirat exceptionem rei iudicate: Et dicit ꝙ ſic, q: vna perſona cenſetur. Credo ꝙ iſta gl. dicat verum, quando filius eſt in iudicio defendendo patrem tacite, vel expreſſe: ſec9 ſi pro ſua cōfeſſione ipſe conuenitur, q: dixit ſe poſſidere. ar. l. qui
2 ſeruum. ſ. de interro. act. † ¶ Quero ſi filius emancipatus fuit conuentus, ⁊ abſolutus. an acquiratur exceptio patri: Et dic vt in glo. Vides ergo, ꝙ ſi filius emancipatus obtinet, prodeſt patri, ſi ab eo habet cauſam. Illud debet intelligi ſecundū ea, que dixi in l. cum vir. ſ. de vſuca. ſcilicet, ſi intereſt filij emancipati exceptionem tranſire ad patrem.

a §. **Item ſi rem** [a]Dyn. conſuluit vnam queſtionem,
b quam vidi de facto, hodie [b] vendidi
1 tibi vnum fundum, Sempronius facit examinare † teſtes ad eternam rei momoriam, ꝙ ego iam eſt annus, donaui ſibi fundū, ⁊ vult agere contra iſtum emptorem, ſcilicet contra te, cui vendidi, ⁊ probare ſibi eſſe donatum per illos teſtes examinatos ad eternam rei memoriam, an poſſit: Dy. dixit, ꝙ ſicut exceptio rei iudicate emptori non nocet, vt j. eodem l. iudicate. ⁊ l. ſi ſuperatus. ſ. de pig. ita examinatio facta poſt emptionem. Inno. idē in ca. cum cauſam. de teſtibus.

ADDITIONES.

a P. Pau. P. ¶ Item ſi rem. Vide Are. conſi. xxxvj.

b Alex. ¶ Hodie. Vide quod not. Bart. in l. ſepe in fi. de re iud. ⁊ in l. ſi pluſ ſorio. §. fi. de ap. ⁊ vide Bar. in l. ij. C. de eden. ⁊ in l. ij. iudic. ſolui. ⁊ adde in materia Bart. in l. iij. C. de pig. an ius exequendi tranſeat contra tertium poſſeſſorē, vide Bar. in l. iij. C. quod met. cau. in fin. An cui non nocet ſentētia, noceāt alia acta, vide Bar. in l. ſi ſuperatus. ad fin. de pig. ⁊ in l. ij. j. iu. ſolu. ⁊ allegant in materia no. per Bar. in l. iij. C. de pigno. Cy. ⁊ Bal. in l. ij. C. de edendo. ⁊ Bar. in l. qui repudiantis. §. j. de inoffi. teſt. vide Barto. in l. edita. C. de eden. ¶ Poma. Vide Imo. conſ. xl. ⁊ Are. xxxvj. verſi. ſecundo dico. vbi extendit, ꝙ nedū probationes facte contra authorē, nocent ſingulari ſucceſſori ante tranſlationem iuris in eum factā, ſed etiam confeſſiones. ⁊ Are. etiā conſil. lxxviij. ⁊ Alex. lxj. vol. ij.

LEX XIIII.

ET in eadem. Cppo. de l. ſi quis cum totum. §. ſi ancillā. ⁊ §. ſequē. ſ. eod. glo. tua reſpondet, quod oportet quod ſit eadē res vere, vel interpretatiue. Cppon. de vſufruc. l. qui vſumfru

vſum fructũ aree. in princ. Gl. nõ ſolnit. Sol. in hac exceptionẽ
iſpicitur ſubſtantia, ꝛ etiam veritas ꝓreſumpta, ibi ſola forma.
§. **Quicum partem** Sed nõne habuiſtis in l.
ſi quis cum totũ. §. fina.
ꝙ qñ illud, qđ eſt deciſum in vno iudicio, venit examinãdum in
alio, obſtat exceptio rei iudicate, ꝙ nõ eſt ita hic. Breuit gl. dat
duas ſol. Prima dicit, ꝙ venit examinãdum in primo iudicio,
non tanquam cauſa prima ſed tanquam remota. Sed quid ad
rhombum: Dat glo. aliam ſol. ꝙ ſuccubuit in parte ſocij. Sed
iſta mala per text. Dicit gl. vel verius aut ſuccubuit tanquam
non legatarius ⁊c. vt gl. Sed tu debes ſcire, ꝙ Pau. Juriſcon-
ſult⁹ ſciuit quid diceret. Dixi tibi, oportet ꝙ ſit eadem res, ꝛ cau
ſa, ꝛ pſona vere, vel interpretatiue, vt ſ. pri. dixi modo peto par
tem meaꝫ, deinde vſumfructũ peto accreſcentem, quomodo ob-
ſtat exceptio: quia res quam ſecundo peto, eſt prorſus extranea
prima, id eſt non eſt acceſſoria, quia perſone nõ rei accreſcit: Et
hoc vult dicere tex. ꝛ ſic. cum nullo modo contingat ſe, non ob-
ſtat exceptio. Idem vides in exemplo, peto decem ꝛ ſuccumbo
deide peto quinque ex alia cauſa, poſſum, cum prorſus ſint ſepa
rate, ꝛ poſſum probare in iſta ꝙ non probauit in prima.

2 ☞ Differentia eſt in formãdo libellum in actione perſonali, ꝛ in reali, quia in perſonali debet exprimi cauſa ſue petitionis, ꝛ in reali non.
4 Exceptio rei iudicate non obſtat ipſo iure, quando petitio fuit generalis, proſecutio ſpecialis, ꝛ ſententia generalis, ſecus ſi ſẽtentia fuit ſpecialis.
5 Exceptio rei iudicate non obſtat in non proſecutis, quando petitio fuit generalis, ꝛ proſecutio fuit ſpecialis igorãter: ſecus ſcienter. ꝛ nu. 7.
6 Exceptio rei iudicate quando obſtet in non proſecutis, plena diſtinctio.
8 Agentem actione perſonali ad delictum ciuiliter, non oportet exprimere omnia requiſita in l. libellorum. infra de accu. ſicut in libello criminali.
9 Intentans actionem deſcendentem ex dlicto tenetur exprimere diem, ꝛ locum.
10 Dominum poteſt haberi ex pluribus cauſis in idem tempus concurrentibus.
11 Agens actione reali, non poteſt cogi ad exprimendum certam cauſam
Exprimens vnam cauſam in reali, non videt omnes deduxiſſe.
12 Agens actione reali, ꝛ ſuccumbens quando poſſit ex alia agere, vt ei non obſtet exceptio rei iudicate.
13 Agens actione reali, ꝛ dicens rem ad ſe ſpectare iure dominij. vel quaſi, ſuccumbit, an poſſit poſtea intentare publicianam.
Libellus, peto rem iure dominij, vel quaſi, de iure non ꝓcedit: conſuetudo tamen admittit, ꝛ vnum debet libellans proſequi
14 Agenti hypothecaria qui primo ſuccubuit, quando obſtet exceptio rei iudicate.
15 Agens confeſſoria ꝛ negatoria, ſi vnam ꝓſequitur, ꝛ ſuccubuit, an poſſit alienam intentare.
16 Exceptio rei iudicate quãdo obſtet agenti actione miſta, puta petione hereditatis.
17 Actio perſonalis in rem ſcripta regulatur ſecundum naturam actionem perſonalium.
Et in ea ex iure ſuperuenienti potero iterum agere.
Et quando agenti tali actione obſtet exceptio rei iudicate. numero. 18.
19 Si i libello exprimitur vna cauſa generaliter, ꝛ iudicia pendente ſuperueniat actio, an tale ius claudatur in hoc iudicio.
20 Si in libello exprimo cauſam remotam, puta emptionis, nõ tamen probo de tempore, reus abſoluitur.
21 In libello in actione perſonalis quis non tenet exprimere cauſam.
22 Agenti non ſufficit allegare in libello cauſam anthoris ſui in ſucceſſore ſingulari, in ſucceſſore vniuerſali ſic.

§. **Actiones** Iſte §. habet vnam materiam multum
ſubtilem, ꝛ multum quotidianam, ꝛ di-
uiditur in duas partes. Prima pas loquitur de actione perſo-
nali. Secunda de de reali. Secunda ibi at cum. Et legitur §. iſ
te tribus modis. Vno modo ſecundum Dyn. ꝛ alio modo ſecũ
dum gloſſã. ꝛ tertio modo ſecundum Guid. de Su. a. ꝛ Jac. de
are. videtur eum ſequi, ꝛ hoc intendit, Actio perſonalis ſimpli
citer propoſita reſtingitur ad cauſam quam quis in iudicio eſt
eſt proſecutus: ſecus in reali. h. d. ¶ Quero, quid vult dicere,
ſingulas obligationes ſingule cauſe ſequunt. Gl. in verb. cauſe.
tripliciter exponit, vna eſt, ꝙ ad poſitionem obligationis ſeqt
actio. ꝛ vide gl. ꝛ ſic actio eſt cauſa cauſa ab obligatione. Et eſt
ratio, qꝛ ſi plures actiones ſunt, plures obligatiões ſunt, ꝛ cõ-
uerſo, ꝛ vna pempta, nob perimit alia. Scđo modo poni hec, vt
dicamus ſingulas obligationes, ⁊c. ꝙ hic ponatur cauſa ꝓ cã-
cauſante: vt contractus cauſat obligationem, ꝛ obligatio actio
nem. q. d. obligatio, que eſt cauſa cauſans, ſequitur actionẽ. Nõ
videtur bene dictum, ꝙ ponatur pro cauſa cauſante. cũ obliga-
tio procedat actionem. Cyn. volens ſuſtinere dicit quod intelli
gitur, quod, ſequũtur, non intelligatur in tempore ſed vult dice
re, quod ad poſitionem actionis ſequitur poſitio cauſe cauſam
tis. ſ. contractus ꝛ obligatio. Dant alij tertiam expoſitionẽ, ꝙ
vide in gl. ꝛ eſt vera in ſe, ſed pro ea non habemus rationem, ſed
eſſet narratio facti. Tene ergo alterã predictarũ duarũ. ¶ Ad
legẽ iſtã op. ꝛ videt. ꝙ nulla ſit differetia, intre reale ꝛ ꝑſonalẽ:
nã ſi actio perſonalis ſimpliciter proponit, in omnib⁹ parit ex
ceptionẽ rei iudicate. l. vlti. C. de anna. excep. ꝛ ſ. eo. l. ſi mater
§. deniqꝫ. ꝛ vidiſtis idẽ no. in l. neque. C. ad exhi. ꝛ ſ. de ede. l. j.
1 j. gl. mag. Huius contrarietatis timore gl. j. in verb. actiones i
ponit caſum hic, ꝙ contraria loquuntur quando fuit petitio, ꝛ ꝓ
ſecutio generalis: hic vero petitio generalis, ꝛ ꝓſecutio ſpecia
lis. Dy. dicit ꝙ iſta ſol. cõtinet quandam diuinationem, cum in
tex. non contineatur: ꝛ dicit ipſe, ego lego ſic, ꝙ differentia eſt in
hoc, qꝛ actio perſonalis ſimpliciter fuit propoſita, ſimpliciter
facta proſecutio, vt ago ad ſudum actiõe ex empto. Sꝫ ſi poſtea
alia actione ago, vt ex legato, non obſtat exceptio rei iudicate, ꝛ
ſic loquitur prima pars. Sed ſi ago reali ſimpliciter propoſita
tunc obſtat exceptio quomodocunqꝫ agam. Et iſta eſt vera in ſe,
ſed non multum placet mihi quantum ad legẽ noſtrã: qꝛ ſi ago
actione perſonali, expreſſa actione ex empo, ſequitur expreſſio
cauſe, ꝛ ſic nõ obſtat exceptio rei iudicate. Idẽ crederem in rei vẽ-
dicatione, ſi agã contra te rei vendicatione, que competit ei, qui
eſt dominus de iuregentiũ per occupotionẽ: ꝛ in iſto caſu eſſet
2 idẽ ꝙ eſſet in perſonali. Guid. de ſuza. †legit, ꝙ eſt differẽtia in
ter actionem perſonalem, ꝛ realẽ, dicit ipſe in formatiõe libelli:
qꝛ in perſonali debet quis exprimere cauſam ſue petitionis, vt
ago certi condictione, qꝛ mutuaui: ꝛ ſic contractus debet expri
mi. In reali non exprimitur, qꝛ non poteſt eſſe dominiũ, niſi ex
vna cauſa, ſed actio perſonalis poteſt ex pluribus contractib⁹
competere. Et iſta lec. eſt vera in ſe, ꝛ approbatur ꝑ gl. in l. j. ſ.
3 de eden. in gl. mag. ſed quantum† ad §. noſtrum, non eſt ver, qꝛ
hic nõ querimus de formatione libelli, ſed quando obſtat exce-
ptio rei iudicate in perſonali, ꝛ in reali. Teneamus ergo lectu
4 gl. ꝛ ad eam opp. C. de iudic. l. licet. Huius contrarij timore† di
cit gloſſa, dico quod obſtat exceptio rei iudicate ipſo iure, nõ in
effectu. Et vide d. gl. in verb. actiões. ibi, ſi ergo excipitur ⁊c. ꝛ
illud eſt verum, ſi fuit petitio generalis, proſecutio ſpecialis, ꝛ
ſententia generalis. Alias ſi fuiſſet ſententia ſpecialis, ipſo iu†
re nõ obſtaret exceptio rei iudicate. l. age. C. de trãſac. ꝛ l. j. C.
5 de idic. ¶ †Unum aliud volo[a] ꝙ notes. ꝙ gloſſa. dicit, ꝙ in non
a proſſecutis non obſtat exceptio rei iudicate: in effectu eſt verũ,
quãdo quis nõ eſt proſecutus ignoranter: ſecus ſi ex certa ſcien
tia, ꝛ malitioſe, l. de rebus. ſ. de arbi. ꝛ neſcio alibi iſtum caſũ. ꝛ
vidi vnum cõpromiſſum generale. ꝛ ſic fuit facta petitio gene-
ralis, ꝛ ꝓſecutio ſpecialis, ꝛ ſententia fuit lata generalis, ꝛ tunc
non refertar ad non proſecuta: verum eſt, quando non fuit pro-
ſecutus ignoranter: ſecus ſi ſcienter. Sed oppo. de l. in delictis
§. ſi detracta. ſ. de noxa. Gl. non ſolnit. Sol. ibi eadem cauſa a-
gebatur, qua prius agebatur, licet cum adiectione nonequalita
tis: hic vero nos loquimur, quando alia actione, ꝛ alia cauſa a-
gitur. Sed opp. contra iſtum ſol. de l. habebat. in princ. ſ. de in
ſtito. verũ ibi gl. multũ ſe inuoluit. Pet. ꝛ doc. dicunt, ꝙ nõ poſ
ſum agere propter nouã qualitatem, niſi reſtitutione petita ex iu
ſta ignorãtia. Et hoc dicit Cy. in l. error. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ ca
ſus eſt i l. queſitũ. alias eſt ſ. ſi. l. j. ſ. qñ actio de pecu. eſt an. ꝑ pẽ
b ſ. eo. l. ſingulis. Sol. ibi ex eadem cã, hic ex diuerſis. ¶ Op. de
l. j. in prin. ſ. de eden. Reſpon. nam debet actor declarare libel
lũ ſuum reo poſtulante, l. vlt. C. de anna. excep. ꝛ l. j. ſ. de eden. ꝛ
ibi not. ꝛ dic vt ibi. †Et vt iſta contraria recolligam, diſtingue,
aut quis propoſuit actionem ſimpliciter ꝛ generaliter, aut ppo
fuit expreſſa cauſa. Si generaliter ꝓpoſuit, ꝛ tunc aut expreſ-
ſione actionis colligitur expreſſio cauſe, ꝛ tunc ad illam tantum
c reſtringitur actio, vt hic ſecũdum lec. Dy. ꝛ no. in l. j. in gl. ma-
gna ſ. de eden. Aut ex expreſſione actionis non colligit expreſ-
ſio cauſe, vt ago certi codictione: ꝛ tunc aut ſimpliciter ſunt ꝓ
ſecutus, ꝛ obſtat exceptio rei iudicate i alia. l. fin. C. de anna. ex
cep. aut vnam cauſam ſum tantum proſecutus, ꝛ tunc aut ſentẽ
tia fuit ſpecialis, ꝛ non obſtat exceptio rei iudicate i alijs cau-
ſis. l. age. C. de tranſactio. ꝛ l. licet. C. de iudicijs. Aut† ſententia-
fuit ſimplex, ꝛ generalis, ſicut petitio: ꝛ tunc aut qs omiſit alias
cauſas proſecutioni ignorãter, aut ſcienter, ꝛ malitioſe: ſi ignoran-
ter licet obſtet exceptio rei iudicate in alijs, tamen replicatione
eliditur. l. licet. C. de iudic. ꝛ hoc ſecundũ lec. gloſſa. Si i emiſit
ſcienter, ꝛ malitioſe in alijs nõ obſtabit rei iudicate exceptio. l. de

reb⁹.ſ.de arbi.vbi eſt tex.ſing.Pe.tenet in d.l.licet.de iud.Si
vero in iudicio certam cauſam expreſſit,⁊ tūc aut vult agere ite
rato,actione alia deſcendente ex ali cauſa ⁊ poteſt,vt hic,⁊ l.cū
querit.⁊ not.in l.ſi mater.§.j.ſ.eo.Aut vult agere eadē actione
cum adiectione diuerſe qualitatis,⁊ tūc non poteſt,l.in delictis
§.ſi detracta.ſ.noxa.ſed per reſtitutionē in integrum ex cauſa
iuſte ignorantie poſſet,l.habebat.in prin.ſ.de iſti.⁊ l.ij.alias §.
fin.l.j.ſ.quādo act.de pecu.eſt ann.Habes expeditam materiā
de actione pſonali.Formo vnam queſtionem.dixi ꝙ in pſonali
d cogitur actor declarare cauſam:Sed quero^d,tu†agis actione
8 perſonali ad delictū ciuiliter,an habeas neceſſe exprimere in li
e bello ciuili omnia,ſicut in criminali,⁊ declarare diem,⁊ locū in
ſecundum formam l.libellorum.j.de accu.⁊ ita in actione dſcen
dente ex delicto,ſicut ex contractu.Dico ꝙ non debet ſic expri
mi in cōtractibus,prout in delictis,arg.eius qđ not.in l.teſtiū.
C.de teſtib.extra de fide inſtru.c.cum Joannes.vbi de tēpore
non cogitur teſtis deponere.Si ergo eſſet neceſſe exprimere in
libello tempus,tunc ſi teſtis non deponeret,non valeret:⁊ ideo
non eſt neceſſe,vt exprimat.Et hoc tenet Jnn.in c.Abbate ſa-
9 ne de re iudi.lib.vj.Sed quando actio deſcendit ex delicto ha-
beret neceſſe exprimere diem ⁊ locum.Et probatur hoc p l.ait
pretor.in prin.j.vi bon.rap.⁊ l.idem exigit.ſ.đ dolo.⁊ extra đ
pcu.c.tue.qđ dic,vt l.pretor edixit.in princ.j.de iniur.¶Se-
cundo venio ad materiam realis,⁊ opp.innuitur hic dominiū
poſſe haberi ex pluribus cauſis.Cōtra de l.iij.§.ex pluribus.ſ.
10 de acqui.poſ.Rn.vt ibi dixi,ꝙ†dominiū nō poteſt haberi ex di
uerſis cauſis concurrentibus in diuerſum tempus,in idem tē-
pus ſic.Secundo opp.de l.minor.§.j.de euic.Gl.dicit vt ibi Di
xi tibi ſ.e.l.ſi mater.§.eādem.¶Tertio opp.de gl.magna ⁊ vt
videt ꝙ ratio poſita in textu,ſit magis in contrarium.Si enim
plures cauſe ſint,ex quibus debetur,plures videtur deducte:ſi
ex vna cauſa eſt mea,vna videt deducta.Et gl.ſoluit multū cla
re.⁊ vide eā i verb.apprehendunt.que incipit,ratio iſta.Opp.
ſ.eo.l.ſi mater.in princ.Sol.ibi ſpeciale matre.Alia ſol.eſt,ꝙ
ibi per reſtitutionem.dic vt ibi.¶Cppo.extra gloſſ.de l.ſi ma
ter.§.ſi.quis autem fundum.ſ.eo.vbi q egit reali,poteſt iterū
agere.Gloſſ.hic ſentit in princip.quod ibi fuit appoſita in libel
lo certa cauſa,hic vero nulla cauſa fuit expreſſa:⁊ ideo obſtat in
omnibus exceptio rei iudicate,qr omnes vidētur đducte.Pet.
dicit cōtra,ꝙ etiam ſi vnam tantum cauſa ſi expreſſa,omnes vi
dentur deducte:⁊ obſtat exceptio rei iudicate,probatur quādo
quis non poteſt cogi ad expreſſionem cauſe certe,licet certam
cauſam exprimat ſua ſpōte,omnes cauſas videtur deduxiſſe,l.
ſcio.in fi.j.de appe.coniuncta l.j.i prin eo.ti.Propter ꝙ dicit
Petr.opi.gl.nō eſſe verā:⁊ Cy.ſequitur in l.edita.C.đ edē.An
f ſit vera iſta opi.Videamus^f an in reali†poſſit quis cogi expri-
11 mere certā cauſam.Et glo.habuiſtis ꝙ ſi,in l.ſi mater.§.deni-
que.ſ.eo.in gl.magna.Sed iſta gl.male dicit,⁊ contra acſuz hu
ius §.ſm vnam lec.⁊ contra gl.que eſt in l.j.ſ.de eden.Et in hoc
dicit vnum Pet.tamen ſi exprimat dicit Pet.an omnes videa
tur deduxiſſe:certe non vt ſ.eo.l.ſi mater.§.ſi.quia aūt fundum
⁊ opi.gl.eſt canonizata extra de re iud.c.Abbate ſane.lib.vj.
Nō.ob.l.ſcio.đ appel.Et ratio eſt,qr omnē cauſā proſeq poſſū
in appellatione,cum interim ab illa ſentētia non poſſim appel-
lare ,ppter curſum tēporis.¶Cpp.de l.ſi mater.§.eadē.ſ.e.
Sol.verū eſt ex alia cauſa de nouo emergenti.hoc ſentit hic gl.
¶Cppo.de l.ſi ex teſtamēto.j.eodem.vbi poſſum agere itera
to,verum eſt ad alias cauſa,qua nō fuit proſecutus,⁊ ad alias,
12 que tunc non cōpetebant,ſic.Reaſſume†ergo breuiter circa ac
tionē realem ſic.Aut quis egit reali expreſſa certa cauſa,aut nul
la cauſa expreſſa.Si expreſſa certa cauſa,nō obſtat agēti ex alia
exceptio rei iudicate,l.ſi mater.§.ſi quis autē ſupra eodē.Aut
certa cauſa non fuit expreſſa,⁊ tūc aut proſecutio fuit facta ſim
pliciter,⁊ tūc obſtat ex exceptio rei iudicate in omnibus,vt hic.
Aut fuit facta proſecutio in vna tantum,⁊ tunc aut volo agere
ex alijs cauſis impetrata reſtitutione i integrum,⁊ reſtitutione
petita ex cauſa ignorantie iuſta,tunc poſſū,l.ſi mater.in prin.
ſ.e.Aut non habeo iuſtam cauſam ignorantie,⁊ tunc agere non
poſſum.Fallit in matre,d.l.ſi mater.in prin.ſm aliam lec.⁊ hoc
eſt verum ad eadem rem.ad aliam poſſum,l.ſi quis ex teſtamen
to.j.eo.⁊ hoc eſt verū,ſi volo agere iure dnij:ſecus ſi iure quaſi
dominij.l.minor.§.j.ff.đ eui.¶Circa realē actionē,formo que
ſtiones aliquas,quas non credo tibi notas,nō eas ponit Cy.C.
13 đ ali.iudi.mutā.cau.facta.Et primo†quero,dixi tibi,ꝙ ſi egi
reali,⁊ ſuccubui in ciuili,ꝙ poſſū agere Publiciana.Sed qđ
g ſi dixi^g rem ad me pertinere iure dominij,vel quaſi,⁊ ſuccubui,
an Publicianam potero intentare:Jſte libellus licet non pro-
cedat de iure,de conſuetudine admittitur.§.alie.Jnſt.de actio.
eſt text.in c.Abbate ſane.extra de re iudi.lib.vj.tamen gl.q̄ eſt
in d.§.alie dicit vnū verbum valde notabile:qr licet libell⁹ ſic
admittatur,tamen vnū debeo proſequi,vel dominiū,vel quaſi
dominium.⁊ tunc eſt queſtio,an vno pſecuto obſtet exceptio rei
iudicate in alio.Et breuiter dicit Jo.an.notabile verbum in d.
c.Abbate.ꝙ nō obſtat exceptio,quia ope replicationis eliditur.
Sed illa gl.poteſt ſuſtineri,quando proſecutio eſt ſpecialis,ita
ꝙ diſcernat publicianā a dominio:ſꝫ ſi non diſcerneret,vt quia
h dicit^h rem ad ſe pertinere,quia ad vtrūq; refertur,l.verbum
illud pertinere.j.de verborum ſignificatio.⁊ tūc idem ꝙ in per
ſonali eſſet dicendum.¶Quero,quid in hypothecaria:Et glo.
14 format hic,⁊ vide gl.in verb.ex qua.que nō ſoluit,†⁊ incipit,ſta
tim ab initio.⁊ in actione hypothecaria debes dicere:quia quot
obligationes,⁊ tot actiones,tunc eſt eadem ratio in hypotheca
ria,que in perſonali.⁊ Guli.de Cuneo tenet in l.ſolutum.§.per
15 liberam.ſ.de pigno.actio.¶†Quero,quid in confeſſoria,⁊ ne-
gatoria ſimpliciter propoſita:Et proſequor vnum,⁊ credo qđ
idem ſit,ꝙ in perſonali,quia ex pluribus cauſis poteſt deberi,⁊
pluribus.l.in concedendo.ſupra,de aqua pluuia arcenda.⁊ l.
16 Lucio.ſ.de aqua quotidiana ⁊ eſti.¶Quero,†quid in actione
miſta,vt in petitione hereditatis:Et breuiter petitio heredita
tis,lꝫ ſit miſta,in aliquo ſortitur naturam realis:quia nō poteſt
eſſe heres,niſi ex vna cauſa.Jtem vnus inſolidum,l.heredi.j.de
caſt.pecu.⁊ idem ius eſt quod in reali,l.ſi mater.ſ.eo.⁊ l.ex ſex-
17 tante.j.e.¶Quero,†quid de actione perſonali in rem ſcripta,
vtrum iudicabimus ſecundum regulam perſonalium,an ſecun
dum regulam realium.vt in actione ad exhibendum,que eſt mi
ſta:l.de eo.in fin.ſ.ad exhiben.Et dico ſecundum naturam per
ſonalium,quia ex pluribus cauſis poteſt deberi,l.iij.§.j.ſ.ad
exhiben.¶Dixi ſ.quod ex iure ſuperuenienti de nouo poſſum
agere,quantūcunque fuerit ⁊ petitio,⁊ ſentētia generalis.Mo
18 do quero,†eſt ne hoc verum ſiue ius de nouo ſuperueniat pen-
dente iudicio,ſiue poſt,⁊ fuit reus abſolutus,⁊ ſuperuenit cau-
ſa ante abſolutionem:Et Dyn.đt ſic.Quandoque ius compete
bat actori ab initio reſpectu ſui,licet reus non teneretur,⁊ tunc
ſi ex parte rei pendente iudicio ſuperuenit,tunc iterum agenti
obſtat exceptio rei iudicate.l.iiij.ſ.de petitio.hered.⁊ l.queſi-
tum in princ.ſ.de pecul.notio l.non poteſt.ſ.de iudic.quando
que deficiebat ius ex parte actoris ab initio quod ſuperuenit
pendente iudicio,⁊ poſtea reus fuit abſolutus,tunc aut ſuperue
nit ius ex cauſa de p̄terito,⁊ obſtabit exceptio rei iudicate,que
retrotrahitur,l.ſi rem.§.fina.de pign.actio.⁊ ſ.manda.l.ſi man
dauero tibi,vt a Titio.Aut ſuperuenit ius ex cauſa noua,⁊ tūc
non obſtat exceptio.l.Atteius.in fine cum l.ſequent.ſ.de aqua
plu.arcend.⁊ lege,non poteſt.ſ.de iudi.⁊ hoc eſt verum,licet ex
primat cauſam,vel non.Sed licet Dyn.dicat,tamen vide caſū
in l.ſi mater.§.eandem.ſ.eodem.ibi,mox alia cauſa noua poſt.
⁊ per illum text.ſe fundat Dyn.Sed de equitate canonica eſt in
troductum illud,qđ ſi pendente iudicio ſuperueniat ius qđ ab
initio non competebat,tunc venit in illo iudicio generaliter p-
poſitio,d.capit.Abbate ſane.Procedo vlterius circa hoc,po-
9 ne qđ expreſſi vnam cauſam,tamen illam expreſſi generaliter,
vt ago ꝯ te,dicēs ꝙ res pertinet ad me ex cauſa emptionis,vel
ago actione ex mutuo,non dico quando,nec qualiter factū ſit,ſu
peruenit actio,vel ꝯtus mutui pendente iudicio,an iſto iudicio
claudatur:Jpſi determinant ꝙ non.Ratio eſt,tu ſcis,qđ queli-
bet actio habet vnam cauſam proximam,⁊ vnā remotam,l.cum
de hoc.j.eo.⁊ hic glo.not.Jn reali eſt cauſa proxima ſcꝫ domi-
nium:in perſonali eſt proxima cauſa,ſcꝫ obligatio cauſa remo-
ta eſt,contractus,⁊ traditio:qñ exprimo cauſam proximam ge
neraliter,vt dico ad me pertinere iure dominij,vel dico te obli-
gatum ad decem,⁊ tunc ius ſuperueniens pendente iudicio,in
iſto iudicio clauditur.Sed qñ propono libellum generaliter ex
cauſa remota,vt ex cauſa emptionis,⁊ ex cā mutui,tunc ſuper-
ueniens ius in illo iudicio nō clauditur.Et ratio eſt,quia cauſa
remota de neceſſitate preſupponit locum,⁊ tempus:qr ſi dico
emptio,oportet ꝙ ſit facta certo tempore,⁊ loco ⁊ traditio non
pōt eſſe,ꝙ nō ſit facta loco,⁊ tempore.Unde cum dicis,ex cā em
ptionis,intelligit de certa emptiōe facta certo loco,⁊ tempore.
Sed quando ponis cauſam proximam,vt dominum,vel dico te
obligatum ad decem,tunc obligatio,vel dominium non claudi
20 tur†tempore ꝯtus,ſicut ius ſuperueniens illo iudicio claudi-
k tur.Sed qđ ſi^k expreſſi cām remotam venditionis,⁊ donatio-
nis,⁊ pbaui,non tamen probaui de tempore,⁊ ſic non apparet
an ante litem conte.vel poſt,fuerit facta.Reſ.reus abſoluetur,
arg.eius quod no.de neg.ge.l.eum actum.in fi.per gl.⁊ de ope,
no.nun.l.non ſolum.§.ſed vt probari.⁊ Jo.An.hoc tꝫ in d.cap.
21 Abbate.qđ no.Quero vlterius,†vtrum in libello quis cogatur
exprimere cauſam proximam,vt dico,mutuaui tibi centum,an
debes dicere,ad que es mihi obligatus:Dy.tractat hic,⁊ tenet
quod non,⁊ eſt verū per regulam,quam dixi vobis in l.omnes.
§.Lucius.ſ.que in frau.cred.iſtum tex.ibi non allegat.Cy.for-
matin

mat in l. edita. C. de edend. Uide de cā proxi. ꝛ remota: modo
22 quero, †an ſufficiat expſſio cauſe hoc modo, emi rē a te, ꝛ tradidiſti tu habuiſti rem ex cā donationis a Titio, ago ꝯ Titiū, ſufficit ne allegare authoris mei cām. ſ. cām donationis? Apparet decretalis ꝙ non, ꝛ dꝫ abſolutio ſequi. Caſus eſt in d. ca. Abbate ſane. Nos videmur habere gl. in ꝯriam in l. iij. ŝ. d' peti. her. ſm vnam lec. ꝛ dt ſic, ſum heres Titij ex teſtō, fuit Titi⁹ heres Seij ab inteſtato, volo vendicare hereditatem: ſed qualiter vendicabo? Et certe tanq̄ heres ab inteſtato: ſicut author meus. Ita dt ibi gl. arg. tex. in l. vlti. ŝ. de fideic. her. pet. Pe. ꝛ Cy. format iſtam q. in l. fi. C. de here. inſti. Quid dicem⁹? Hr ſi quis diceret illud ꝙ dicam, credo ꝙ gl. ꝛ doc. dicant bene in ſucceſſore vniuerſali, verum et gl. q2 poſſum allegare cām proximam meam, q2 heres, ꝛ cām authoris mei. l. iij. §. ex plurib⁹. ŝ. de acq. poſ. ibi dum dt, ꝛ pro herede, ꝛc. In ſucceſſore ſingulari loquitur decretalis, que nō pt niti ex perſona authoris ſui, q2 non eſt eadem perſona cum eo. gl. dt in l. nemo plus iuris. j. de regu. iur. Quid in cā appellationis: Quid in cā nullitatis? Quid in cauſa reſtitutionis in integrum: Iſta habemus dimittere hic, ſed alias dicemus.

ADDITIONES.

a And. Barb. ℭ Unum aliud volo. No. ſing. caſum, ꝛ vide Ang. in l. tres fratres. ff. de pac. ꝛ vide Mod. in c. pe. de except. vbi faciunt feſtum de iſto dicto, ꝛ ibi ēt allegant aliud not. dictum Bar. in l. j. C. de ord. iudi. per tex. in l. duobus. j. eo.

b Alex. ℭ Opp. de l. Adde Bar. in l. edita. C. de eden.

c ℭ Lec. Dyn. Uide Bar. in l. j. circa fi. C. q̄n prou. non eſt nec. ꝛ in l. ſi expreſſim. j. de appel.

d And. Barb. ℭ Sed quero. Et vide Bar. in l. j. §. interdictum. ŝ. vti poſſ.

e Alex. ℭ Ciuili. Ad materiam adde ꝙ ſi iudex videt male actum ex vna cā, ꝛ ꝙ ex alia cā potuiſſet bene agi, pt in ſnīa reſeruare ius agendi ex alia. l. Sebius. in fi. de pac. dot. ꝛ Bal. in auth. ſed ſi quis. de ſecun. nup.

f ℭ Uideamus. In reali non poſſū cogi cām exprimere. Adde Bal. ꝛ Ang. in l. fi. C. de an. exce. ꝛ idem tꝫ Inn. in c. conquerente. de off. ord. ꝛ ibi vide ēt quid in perſonali. ꝛ Inn. in c. cum dilectus. in ver. iuſtitiam. de off. ord. per Cy. in d. l. edita. de edē.

g ℭ Sed quid ſi dixi. No. an pcedat libellus, dico rem ad me ptinere iure dnīj, vel quaſi, ꝛ an vtrunq; poſſum proſequi: ꝛ an ſi vnum tm̄ pſequor, obſtet exceptio rei iudicate in alio. ꝛ adde ꝙ legit ꝛ no. in l. minor. §. ſi ſeruus. ŝ. de euic. ꝛ ꝙ ibi Barto. ꝛ doc. dum Bar. hic, proſequendo gl. in §. alie. Inſt. de act. dt, ꝙ lꝫ rei vendicatio, ꝛ publiciana poſſint cumulari in libello, ꝙ tm̄ vnam tm̄ dꝫ proſequi. Adde quod, imo vr̄, ꝙ vtranq; poſſet proſequi, per d. c. Abbate. de re iud. lib. vj. ꝛ ibi etiam no. ꝛ qd no. in c. conſtitutus. de reſti. in integ. ꝛ not. per Imo. in c. ex parte. reſcr. ꝛ que no. Bar. in l. ſi expreſſim. de app. in q. de libello, in quo dico ſnīam nullam, ꝛ ſi qua eſt, appello ꝛc. Sed qūo fient pbationes, que erant ſibimet ꝯrie, que non admittuntur, vt not. Bal. in l. j. in verſi. ꝛ no. ꝙ idem. C. de fur. Uide eum etiam ibi in v. oppo. pt dici, ꝙ fiet poſitio de quaſi dnīo: que ſi negabitur, poterit fieri poſitio de dnīo, ꝛ pars aduerſa non poterit ſe fundare ex poſitione negata.

h ℭ Ut q2 dt. Uerbum pertinere, refertur ad dominium, ꝛ quaſi dominium. ꝛ adde gl. ꝛ quod ibi dixi poſt Bar. in l. ſi quis intentione. ŝ. de iudi.

i ℭ Procedo. No. hec ad c. Abbate ſane. de re iudi. in vj. ꝛ vide ad hoc Bal. in l. j. C. ſi plu. vna ſen. ꝛ Inn. in d. c. Abbate. ſup vlti. gl. ꝛ Bar. in l. non pt. de iud.

k ℭ Sed quid ſi. Adde Bal. in l. j. in fi. C. ſi plu. vna ſen. ꝛ Bar. in l. non ſolum. §. ſed vt probari. de ope. no. nun. ꝛ Bald. in l. j. vti poſſ. ꝛ Bar. in l. non poteſt. in prin. de iud. ꝛ Bal. ꝛ Ang. in d. l. cum actum. de neg. ge.

LEX XV.

a **Si inter me ꝛ te.** [a]Op. ex gl. vltra docto. q̄n duo iudicia ſic ſe hn̄t, ꝙ abſolutoria lata in prima parat exceptionē rei iudicate in ſcd̄a, tunc non admittitur concurſus. l. fundi. ꝛ l. fundum. §. j. ŝ. ti. j. Rn̄. ibi, loquit de actionibus pꝛeiudicialibus propoſitis ab eodē. hic a diuerſis. Sed tunc op. ꝛ iſtud no. †q̄n proponuntur due actiones pꝛeiudiciales, dꝫ ſuper vna pcedi, ꝛ in alia ſuperſederi. l. j. C. qui acc. non pn̄t. hoc eſt verum q̄n vna cauſa eſt maior alia, q2 ſuper maiori procedetur: vt dixi in d. l. fundum. ŝ. tit. j. ꝛ ſic loquitur l. j. Sed q̄n ſunt equalis potentie, tunc vtraq; agitur.

ADDITIO.

a Alex. ℭ Si inter me ꝛ te. Iſtam l. ſi inter. alle. Bar. in l. ſepe. in j. q. de re iud. Et ad hanc l. vide Bal. in l. cum Papinian⁹. C. de ſen. ꝛ omnino Bal. in l. edita. C. de eden.

LEX XVI.

Euidenter enim. Op. de l. vlti. C. de pſu. rei iu. Sol. nouatio. i. noua actio, non aūt antiqua perimit. Op. C. ſi plu. vna ſen. l. j. Sol. gl. qd ibi verū ſimiliter eſt cōdemnatus in vno, ꝛ in alio abſolutus. Truffa eſt, melius notat in ꝯrio, q2 aut agitur prima actione, ꝛ tunc non obſtat exceptio in alia parte, aut agitur ex ſnīa, ꝛ tunc non nocet. Cp. ŝ. de iure aur. an. l. ij. Sol. vt ibi. Op. de l. ſi quis cum totum. §. plane. ŝ. eo. Sol. ibi, prodeſt ei qui ſoluit.

LEX XVII.

Si rem meam. Innuit iſta lex, ꝙ opꝫ ꝙ pbet ſe dei iſſe poſſidere. Et ſic q ſemel poſſedit, ſemper pſumitur poſſidere. Item habemus ꝙ opꝫ ꝙ pbet ſe non dolo deſiiſſe poſſidere, ꝛ ſic dolus pſumit. Ad primum op. C. de proba. l. ſiue poſſidetis. q2 ſolo aīo amittit poſſeſſio. l. iij. §. in amittenda. ꝛ l. quemadmodum. ff. de acq. poſ. Sol. pbat eo ipſo ꝙ ꝯriū non probatur. ꝛ hoc eſt verum, ſi in initio iudicij poſſidebat, q2 etiam tunc pſumitur poſſidere. l. neque. ꝛ ibi no. C. ad exhibē. Cp. de l. quoties. §. qui dolo. ŝ. de prob. Sol. probatur eo ipſo quod ꝯrium non probatur.

LEX XVIII.

1 ☞ Reus ſimpliciter abſolutus, ſi in ſnīa non apponitur cā, in dubio vr̄ abſolutus ex cā que in actis apparet.

2 Si iudex abſoluit reū, q2 nō poſſidet, ꝛ q2 actor nō pbauit, ſi inſpecta prima cā non obſtat exceptio rei iudic. obſtabit ex ſcd̄a.

Si quis ad exhibendum. Iſta lex hꝫ gl. no. ꝛ argu. ad multa. ℭ Quero, iudex
1 †pronunciauit, ꝛ abſoluit reum ſimpliciter, non poſuit cām in ſnīa, an videatur abſolutus, q2 non poſſidet, vel q2
a actor non pbauit: Et dt gl. ꝙ in dubio pſumitur, [a]abſolutus ex
b cā, q̄ in actis apparet, q2 vr̄ abſolutus, [b]q2 non poſſidet, vel quia
c actor non pbauit. Et hoc pt pbari, q2 ſnīa refertur [c]ad acta. l. ait pretor. in fi. ŝ. de re iud. ꝛ l. iij. C. de ſent. que ſine cert. quant. Item probari pt per l. non intelligitur. §. j. j. de iur. fiſ. Sꝫ qd
2 ſi iudex dixit, †Abſoluo te, q2 non poſſides ꝛ q2 actor non probauit, an obſtat exceptio rei indic. Si inſpicitur prima cā, non obſtat exceptio rei iudicate: ſi inſpicitur ſecunda ſic. Et Hug. dt quod obſtat exceptio rei iudicate, q2 non probauit. vt Inſt. de nup. §. affinitatis. q2 ſi ſint due cauſe impedientes nuptias, tunc vna ſufficit ad impediendum, vt habuiſtis gl. in l. ſi ventri. §. in bonis. ŝ. de priui. cred.

ADDITIONES.

a P. P. P. ℭ Preſumitur. Uide Alex. conſ. lxxxi. ver. corroborantur. vol. iij. ꝛ conſ. lxvi. vol. iiij. Et pract. Papi. in forma ſnīe diffinitiue, in gl. in verb. iuribus. Soc. conſ. cclv. verſ. iiij. dicentem ꝙ ſnīa preſumitur lata ex cā que minus nocet. ꝛ el. in c. aduerſario tuo. vbi etiam querit, quid ſi ex actis non apparet, que fuerit cauſa abſolutionis.

b Alex. ℭ Abſolutus. Et ſic in ſnīa non requiritur expreſſio cāe de quo hr̄ per doc. plene in l. ij. §. ignominie. de infa. ꝛ no. Bar. in l. Iulianus. de cond. inde.

c ℭ Snīa refertur. Not. ꝙ ſnīa refertur ad acta. adde l. he enim. ꝛ quod ibi no. de ſuſpe. ꝛ quod no. Bar. in l. Iulianus. de cond. inde. ꝛ no. in c. ſi confirmationem. de elec. in vj. quod tn̄ intellige, ꝛ limita, vt dt Im. no. in l. ex diuerſo. §. fi. ſol. ma. ꝛ ſcripſi in l. cum prolatis. ad fin. ŝ. de re iud. poſt Bar. Et ſic habes hic, ꝙ ſnīa pſumitur lata ex cauſa, que in actis apparet. Sed Bal. aliter dt, ꝛ notab. in l. ij. C. de manu. vind. ꝛ adde Bar. in l. j. C. ſi plur. vna ſen.

LEX XIX.

1 ☞ Excipiens ſi ſuccubuit, quando poſſit agere, ꝛ ei non obſtet exceptio rei iudicate.

2 Due ſnīe diffinitiue ꝯrie, q̄n poſſint ferri ſuper eadem re, ꝙ non ex eadem cauſa, ſecus ex diuerſis.

Duobus diuerſis. Iſte eſt no. lex cū gl. Rot. ij. gl. Op po. dr̄ hic, ꝙ ei qui ſimpliciter ſe defendit, nō ob. exceptio rei iudic. Contra. ŝ. eod. l. ſi mr̄. §. deniq;. ꝛ §. eandē. vbi qs ſimpliciter agendo vr̄ totū ius ſuum in iudiciū deduxiſſe. Gl. ſoluit, ꝙ aliud eſt in actore, aliud in reo. ℭ Cp. d. l. [a]peremptorias. C. ſen. reſc. nō poſ. Gl. que eſt hic, rn̄det ſatis

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

no. ad illā legē. Si qđ agiť actione iudicati, nō pt opponi noua exceptio. Si vero agiť actione prima, tūc oēs exceptiones q̄ po-
a tuerūt opponi in prima, ⁊ in iſta. Et eſt multū no. ¶ Ex gl. † op. ⁊ vř, ꝙ hic innuit tex. ꝙ ſi excipiēdo ſuccubuit, nō poſſet agere hypothecaria. Cōtra de l. vēdicātē. cū l. ſeq. ſ. de euic. Sol. Qn̄ que tēdūt ad eūdē finē, ꝙ ꝓponiť p modū exceptionis, ⁊ qđ ꝓponit p modū actionis. ⁊ tūc obſtat l. ꝙ ſi in die. §. j. ſ. ꝯ cōpen. Aut nō tēdūt ad eūdē finē, ⁊ tūc nō obſtat exceptio, ⁊ loquiť l. vēdicātē. cū l. ſeq. ſ. de euic. ⁊ ibi dixi in l. q Rome. §. duo fratres.
a ſ. de verb. obl. ⁊ p Cy. in l. iij. C. ſen. reſcin. nō poſ. ¶ † Opp. qᵇ
b innuit iſta gl. ꝙ due diffinitiueᶜ ꝯrie pn̄t ferri ſup vna re: qđ eſt
c ꝯ l. j. C. qn̄ pu. nō eſt nec. Et gl. vř nō habuiſſe iſtū intellectū, nec doc. ⁊ iſta eſt veritas, put Deus eſt Deus, ꝙ due ſnīe diffinitiue nō pn̄t ſeq ſup eadē re. Verū eſt ex eadē, inſtātia: ſecus ſi ex diuerſis, vt hic in gl. Et eſt rō, q2 ſnīa lata tūc perit inſtantia, ſi ſententia noua ſequatur, tunc eſt nulla ipſo iure, q2 eſt lata nulla p̄cedente inſtantia, l. ꝓlatam. C. de ſenten. tene menti.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Opp. de l. Et ꝓ no. alleg. hanc gl. Bal. in l. j. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ ibi ēt Bar. ⁊ Bal. in l. actori. C. de reb. credi.
b And. Barb. ¶ Opp. ꝙ innuit. Et vide Inn. in ꝯrium in c. cuz dilecta. de reſcrip. ⁊ ibidem Ant. ⁊ Joā. de Imo. qui dn̄t iſtud dictum poſſe procedere, niſi ſnīa prima fuiſſet iudici oſtēſa, q2 tunc non procederet hoc dictum Bar. ⁊ vide que ibi dixi.
c Alex. ¶ Diffinitiue. Qn̄ duo diffinitiue pn̄t ferri ſup eadē re, bene facit qđ no. Inn. in c. ceterū. ⁊ c. paſtoralis. de reſcri. ⁊ Bar. no. in l. cū ꝓcurator. §. ſi dn̄s. ſ. de no. ope. nun. ⁊ facit ꝙ no. idez Bar. in d. l. j. C. qn̄ ꝓuo. ⁊ adde ꝙ dū Bar. hic dt, qđ ſnīa lata ꝯ ſnīam ſup eadē re in diuerſa inſtātia vz: dic ꝙ Inn. in d. c. paſtoralis. in ꝓin. de reſcrip. vř expreſſe tenere ꝯriū. Sed Anto. ibi cōcordat eos hoc mō: q2 aut ſecundus iudex vidi primā ſnīam, ⁊ tunc q2 illa ſnīa inducit notoriū, ſcđa ſnīa nō valebit, tāquā lata ꝯ notoriū. ⁊ ita loquiť Inn. vbi ſ. ſecus ſi nō habuerit notoriū de prima ſnīa: q2 tūc ſit vera opi. de qua hic, ⁊ per canoni. in c. iter. de re iud. ⁊ no. doc. in c. cū dilecta. de reſcrip. vbi vide. Ad hoc facit qđ no. Bar. poſt gl. in l. acta. ſ. de re iud. vez an partes poſſint recedere a ſnīa, ⁊ de hac mā vide Bal. in l. poſt ſnīaz. C. de ſenten. Itē iſtud eſt verū ſi fuit oppoſitū de prima ſnīa: alias ſecus: vt plene per Ang. ⁊ Imo. in l. j. ſ. de re iud. per Anto. in c. ab excommunicato. de reſcrip. per Rom. in l. ſtipꝉo iſta. ſ. de verb. obli. ¶ Adde qn̄ valeat ſnīa ꝯ ſnīam, Bal. conſi. cxcix. lib. j. ⁊ Rom. conſi. cccclxix.

LEX XX.

Si ex teſtamento. No. ergo, ꝙ ſi egi actio ex teſtō, vel rei vēdicatione ad certā rē, nihilominus poſſum agere ad aliā, ꝯ l. ſi mř. §. deniq3. ⁊ §. eādē. i ſi. ſ. eo. Due ſol. danť in gl. Scđm illā vero ſm quā dt qđ fuit actū reali, obſt. ꝯriū. Et tūc dic qđ abſoluať, qn̄ ſimplr̄ ꝓpoſuit, ⁊ vnā cām fuit pſecutꝰ, q2 obſtat in cā de iure, qđ poſſet cōpetere ex quacunq3 cā. ſ3 petitio gn̄alis quo ad res nō porrigiť, niſi ad res nominatas, ⁊ in quib. eſt facta pſecutio. Sed ad id opponiť, qn̄ petitio gn̄alis, pſecutio ſpālis, obſtat exceptio l3 replicatione iuueť, l. l3. C. de iudic. Sol. in intelligo hanc ſm illam, qđ nō obſtet exceptio cū effectu. Vel dic, qđ hic fuit petitio ſpālis: ⁊ hec eſt tertia lec. quā non poniť gl.

LEX XXII.

a Si, cum vno. ᵃ Op. d l. ſi q ſeparatim. §. fi. ſ. de appel. Sol. ibi eſt eadē cā defenſionis, ſecus ſi diuerſa, vt hic. Et iſta gl. ibi rep̄hēdiť, ⁊ illa gl. notabilis ſoluit iſtud ꝯriū, ⁊ bn̄, ꝙ ibi cā appꝉonis, hic in cā principali. Diuerſitatis rōnem dixi ibi.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Si cum vno. Vide Bal. in l. j. in verſ. modo quero. C. ſi vnus ex pluribus.

LEX XXIII.

Si in iudicio. Quero, vtrum illud qđ venit in iudicium, officio iudicis mercenario peti: Et hic eſt tex. ⁊ gl. quod nō. per doc. in l. j. C. de iudi. in pen. q.

LEX XXIIII.

Si quis rem. Op. ⁊ vř ꝙ ille, q eſt abſolutus, nō h3 hāc actionē, ſicadit a poſſeſſione, l. ſ3 ⁊ ſi poſſeſſori. in ꝓin. ſ. de iureiurā. Huius ꝯrij timore legiť duob. modis. ⁊ tene mēti ambas lectu. Et vna eſt hic, ꝙ ego egi rei vēdicatione, ⁊ reꝰ fuit abſolutꝰ tāquā dn̄s. Et ſic no. qđ ſi fuit abſolutus, q2 fuit ꝓnūciatus dn̄s, tūc ſufficit ſibi, l3 nō ſit dn̄s. Et iſta eſt vera in ſe, p l. ſi inter me ⁊ te. ſ. eo. ⁊ doc. ēt ſ. e. in l. exceptio. Alia lect. eſt ꝙ hic agiť publiciana. S3 ꝯ d l. fi. ſ. de publ. Sol. dt gl. fallit hic, ⁊ bene, q2 dt, qđ obſtat exceptio dn̄ij, ſed replicatione eliditur, vt dicie ctus.

LEX XXV.

Si is qui heceres nō erat. §. Eſt in poteſtate. Opp. ſ. de edi. edi. l. ſi tn̄. §. nō nocebit Hec gl. ſol. plurib. modis, An ſint due, quāto minoris, non dico hic. Gl. tangit in l. Julianus. ſ. de acti. empt. ⁊ Pet. hic, ⁊ Cy. in l. j. C. de edil. actio.

LEX XXVII.

a Cum de hoc. ᵃ Iſta lex cōſueuit videri iuuenib. difficilis, ⁊ gl. dt qđ cā proxima eſt emptio ⁊ venditio, ⁊ traditio, ⁊ remota eſt dn̄iū, ⁊c. Iſta gl. nō bn̄ dt hic, ſed melius in l. j. ſ. d edē. in gl. mag. in ꝓin. q2 cā pxima eſt dn̄ium in rei vendicatione, ⁊ Pet. dānat iſtā gl. hic, ⁊ bn̄. Et de hac cā pxima, ⁊ remota dixi plene in l. ⁊ an ea rē. §. actiones. ſ. eo. Tn̄ tu dic ſaluādo gl. qđ in ſpecto originis ordine, dn̄ium dř cā pxima, ⁊ titulus remota cā dř, ſiue vtrunq3 vt genꝰ, ſiue vt indiuiduū cōſideres. S3 ſi dn̄iū vt genꝰ, titulū vt ſpēs, vel indiuiduū, titulus eſt pxima cā, dn̄iuz remota. Sicut q̄ vꝉe eſt magis remotū a ſpecie, quā particulare, ergo, ⁊c. S3 inſpecto ordine petitionis, vbi vtrunq3, vt ſpēs, vel indiuiduū cōſiderať, titulus eſt proxima cā ꝓponēde actionis, dn̄iū remota, Et ita hec gl. itelligiť alias eēt falſa. Eſt ergo differentia inter ordinē propoſitionis, ⁊ pductionis, ſm Dyn.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Cū de hoc. Quid ſi maritꝰ agit rei vēdicatione, ⁊ ſuccubuit, an obſtet exceptio mulieri: Vř p Bal. in doce. in fi. C. d rei vendicatione, ⁊ notat Bar. in l. ſepe. ſ. de re iudi.

LEX XXVIII.

1 ☞ Reus an efficiatur dn̄s ſi agens rei vēdicatione ſuccumbat.

a Exceptioᵃ rei iudicate. † Quero qđ ſi vnꝰ egit rei vēdicatione, ⁊ ſuccubuit, an reꝰ efficiať dn̄s: Et vř qđ nō, vt hic cū gl. Cōtrariū tn̄ vidiſtis i l. ſi qs rē. ſ. eo. Credo qđ dz diſtingui, an fuit abſolutꝰ, q2 actor nō pbauit, ⁊ loquiť hic, an fuit abſolutꝰ tāquā dn̄s, ⁊ obſtat exceptio, d. l. ſi qs rē. ⁊ qđ ibi no. Quero, egi ꝯ reū rei vēdicatione, ⁊ reꝰ eſt dn̄s. tn̄ fuit cōdēnatꝰ, an ſnīa facit me dn̄ū: Et dic vt gl. Plene dixi in l. Pomponius. §. ſi iuſſu. ſ. de acquir. poſ.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Exceptio. Adde q̄ dixi in l. naturaliter. §. nihil. ſ. d acquir. poſſeſ. in ij. lect. vide Bar. ⁊ Bald. in l. ſed ⁊ ſi poſſeſſori. in princip. ſ. de iureiur.

LEX XXIX.

Iudicate quidem. Quero, ſi pnūciatꝰ fuit liber, an p̄iudicet q̄ ad oēs. Et gl. dt qđ ſic. Iſta gl. dt male, ſ3 verū eſt, qđ facit ius ſnīa, ſi eſt lata, ⁊ legitimo ꝯdictore exiſtente, ⁊ cū eo, cuius principaliter intereſt, l. j. C. de igne. manu.

LEX XXX.

Ex ſertante. Op. de l. poſt legatū. §. j. ſ. de his qb. vt indig. Solu. qđ hic nō dt nullū, ſ3 falſum, vel inofficioſum: ſ3 illud reſtringeret legē noſtrā dū dt, de iure teſtamēti. Sol. iſta vera, ꝙ ſimplr̄ petit hrēditatē, nec dixit ex teſtō, vꝉ ab iteſtato, ⁊ fuit vnā cām pſecutus, ad aliā nō pōt poſtea redire. ¶ Oppo. ſ. eo. dem l. ſi mater. §. ſi quis autem. Sol. fateor quod ſi expreſſiſſet vnam cauſam, poſſet ad aliam reddire. Oppo. C. de codi. l. vlt.

Glo.

Gl. dt. ꝙ tunc repelleretur vigore exceptione. Sed iſtud non
eſt verum: q2 illud de d. l. vlti. eſt verum, q̃n ex eadem ſcriptu-
ra vellet ꝯtrium allegare. Sed ſi ab inteſtato egi, ⁊ poſtea volo
ex teſtō agere, tunc poſſum, niſi ſciuerim teſtm̃ eſſe: q2 tunc vi-
renunciare. l. ſi is. §. fi. ff. de acq. her. ⁊ l. filiũ emancipatũ. c. ti.

a **§. Latinus Largus.** [a] Res ſua nemini pt eſſe obligata, vt dicit
hic, ⁊ l. neq3 pignus. j. de reg. iur. Et vide iſtam gl. que peſſime
ſoluit, ꝙ non fuit factus dñs, ſed illud eſt ꝯ tex. ibi, dño conſti-
tuto. Item ꝯ principium legis ibi, ꝓprium. ſ. Titij. Vera ſol.
eſt, q̃n res efficitur perfecte ⁊ irreuocabiliter accipientis, tunc
pignus extinguitur: ſecus ſi irreuocabiliter, q2 acquiſitio dñs
non d3 nocere creditori nec pignus extinguitur. l. debitor. ad
Treb. ⁊ l. in rebus. C. de iure dot. Vidiſtis in ſimili in l. bello.
§. ſi quis ſeruum. ff. de cap. poſt reuer. ⁊ qd̃ not. gl. in l. iij. C. qd̃
met. cau. Et hanc ſol. t3 hic Pet. ⁊ Jac. de Ra. ⁊ Cy. C. que in
frau. cre. l. fi. ⁊ C. ſi antiq. cre. l. j. in ij. q.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Latinus Largus. Cũ pignus conſtitui poſſit in re ꝓ-
pria, adde Bar. in l. ſi finita. §. Julianus. ff. de dam. infe. ⁊ qd̃
no. Bal. in auth. ſiue. C. ad Velleia.

LEX XXXI.

Paulus reſpondit. Qñ, egi rei vẽdicatione ꝓ le-
gato ſuccubui, poſſum ne agere actione ex teſtõ. Et
vr̃ ꝙ ſic, vt hic. Dy. intelligit in c. nullus pluribus.
ex de reg. iur. lib. vj. ꝙ hoc eſt verum, ſi pronunciatum eſt rem
non fuiſſe teſtatoris: ſecus ſi fuiſſet pronunciatum non deberi,
q2 non fuit legatum. Querit glo. quid ſi reſtitutionem rei que
mea erat ſtipulat9 ſu3, deinde egi rei vendicatione, ⁊ ſuccubui,
ſi agam ex ſtiplõne, an repellar: Dic vt gl. ⁊ hic eſt cogitandũ.

De diuerſis & temporalibus preſcrip. Tit. iij.

1 ☞ Tempora preſcriptionum quot ſunt.
2 Vſucapio triennij vt acquiratur que requirantur.
3 Dominium vtile acquiritur per preſcriptionem decem vel vi-
ginti annorum.
4 Preſcriptio qualiter interrumpatur, ⁊ interrupta quid acqui-
ratur.
5 Tp̃s preſcriptionum regulariter eſt continuum, fallit in pre-
ſcriptionibus annalibus a pretore inductis.
6 Preſcriptionum tempora que ſint vtilia.

¶ Dictum eſt. ff. de except. in gñe. Item de exceptionibus rei
iudicate. Verum, q2 eſt exceptio quedam, que conſiſtit in tpe,
ideo ponitur hic iſta rubr. Item, q2 in preſcribendis re9 dat
acceſſio poſſeſſionum, ideo ponitur de acceſſione poſſeſſionu3.
1 ¶ Quero, quot† ſint tpa preſcriptionum: Gl. dt, ꝙ quedã vni9
diei, ⁊c. Ad illud quod dt, trium dierum, dic vt l. j. de gland. le-
gen. ⁊ facit C. de erro. aduo. l. vlti. Sed q̃dam eſt p̃ſcriptio vni9
hore. l. diuus. ff. de in integ. reſt. quedam xx. horarum. l. capite
v. j. de adul. ¶ Circa gl. eſt videndum de p̃ſcriptione triennij,
2 ⁊ quero, quid per eam acquirat, dic vt in gl. † Quero, quot req-
rantur ad iſtam vſucapionem triennij: Sol. dic vt gl. iſta. Vi-
3 debitis in l. in vſucapione. j. eo. ¶ † Quero, quid acquiratur p
preſcriptionem xx. vel x. ann. Dic vtile dñium. Dixi in l. vſuca-
4 pio. ff. de vſuc. Quero qualiter † interrumpatur: Dic vt gl. ſ. ꝙ
exceptio acquiritur, ſed certe nũq3 actio. l. ſi quis emptionis.
§. j. C. de preſcr. xxx. anno. Qualiter interrumpatur per ſolam
nuncij miſſionem: Dic vt in l. cum notiſſimi. in prin. C. de pre-
5 ſcri. xxx. an. ¶ Quero, † an[a] tp̃s preſcriptionum ſit vtile vel ꝯ-
a tinuum: Dic in dubio continuum, niſi inueniatur. l. cautum ꝙ
ſit vtile. Et gl. nihil allegat hic, ſed. j. l. j. in fi. vbi alleg. l. nun-
quam. §. in vſucapionibus. ff. de vſuc. Eſt ne verum iſtud indi-
ſtincte: Certe credo ꝙ d3 intelligi, ꝙ omnis preſcriptio h3 tp̃s
continuum. Fallit in preſcriptionibus annalibus inductis a
pretore. Inſti. de perpe. ⁊ temp. act. §. j. facit l. j. §. annus. ff. de
vi ⁊ vi ar. ⁊ dic plene vt dixi in l. j. §. hanc aũt. ff. ſi mu. vent. no.
b ¶ Ulterius queritur[b], † que ſint vtilis: Dic vt in glo. in fi. ibi,
6 alie vtilia ⁊c. ⁊ in eo quod allegat l. annus. ff. de calum. dicere
vr̃ ꝙ tp̃s redhibitorie quo ad ſui principium ſit vtile, quo ad p-
ceſſum continuum. Contrarium no. glo. in d. l. annus. ⁊ illam
vos teneatis, quam t3 Jac. de Are. ⁊ Cy. in l. ij. C. de edili. act.
vbi facit mentionem de iſta gl.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Quero an. Vide Bal. in l. j. C. de preſcr. lon. temp. qui
hec dicta limitat. ⁊ adde gl. ⁊ doc. in l. fi. de tempo. in integ. re-
ſti. peten.
b ¶ Ulterius queritur. An autem ⁊ q̃n tp̃s in dubio intelligatur
vtile vel continuum vide Bal. ⁊ quod ibi no. in l. q̃ſo. ⁊ ibi Lu
do. ff. de infa. ⁊ Bal. in l. annus. ff. de calum. ⁊ quod ibi no. ⁊ an
oẽ tp̃s in dubio ſemper computetur de momẽto ad momentũ
⁊ ſit continuum, vide not. in auth. hodie C. de app. ⁊ Jo. And.
in nouel. c. ſuper eo. de appel. in fi. vide Bal. in l. j. C. de dila. ⁊
in l. ſiue pars. vbi tex. eo. ti. ⁊ in dilatione ad probandum, vide
ſing. Bal. in l. ſi q̃n. in x. q. C. de teſti. ⁊ dt Pet. de Anc. in cle. j.
de reſt. in integ. ad fi. ꝙ in dubio oĩs dilatio, ⁊ omnis preſcri-
ptio intelligitur continua, niſi reperiatur cautum ꝙ ſit vtilis.
Alleg. gl. in rub. cum hic no. ⁊ vide gl. in d. cle. j. Et an tp̃s p̃fi-
xum a ſtatuto ſit vtile, vel continuum, vide Bal. poſt Cyn. in l.
fi. C. de edil. act. ⁊ an ſit continuum adeo quod currat ignoran-
ti oẽ tp̃s, vide Bal. in l. quandiu. ⁊ quod ibi dixi poſt eum. C. q
admit. ⁊ q̃ño ſumatur tp̃s vtile, vide Bal. ⁊ alios in l. fin. in j.
opp. C. de temp. in integ. reſt. pet. Et an tp̃s in dubio ſit vtile,
vide Bal. in q. inci. feneratori. ¶ Adde, an tempus dicatur vti-
le vel continuum. Bal. conſ. cclxiiij. lib. v. ⁊ an tp̃s currat de
momento ad momentum, per eundem conſ. ccxlvj. lib. v.

LEX I.

1 ☞ Impedimentum ex parte actoris vel rei, vel iudicis, facit
quod tempora vtilia non currant.
2 Cauſa legationis dicitur neceſſaria ⁊ probabilis.
3 Actor abſens ad preſcriptionem interrumpenda3 tenetur mit-
tere procuratorem.
4 Reus abſens impeditus q̃n tenetur mittere procuratorem ad
contumaciam excuſandam.
5 Impedimentu3 ex parte rei vel iudicis, qualiter probetur.

a **Qvia tractatus.** [a] Ad hoc vt vtilia currat tem-
pora, reqritur ꝙ non ſit impedimentum agen-
di, nec ex parte actoris, nec rei, nec iudicis. h. d.
Diuidit in duas par. Primo ponit cãm legis
condende. Scd̃o ponit ſtatutu3 ſuum. Secũda
1 ibi, ⁊ quidem. ¶ † No. ꝙ impedimentu3 ex parte actoris facit
ꝙ tpa non currant. Item q̃n eſt impedimentum ex parte rei.
Item ex parte iudicis, vt vtilia tpa non currant. Op. j. eo. l. ſi
ſeruus. Sf. l. dt ꝙ currit, ſed reſtituitur, que non eſt vera, q2
hic ipſo iure non currit. Item hic de vtilibus, ibi non. Iſta non
eſt vera: q2 ibi etiam de vtilibus. Tertia ſolu. ꝙ in caſu l. ꝯrie
ſeruus poterat in iudicio eſſe, ⁊c. vt gl. ⁊ iſtam t3 Dyn. ⁊ Pet.
¶ Op. ex parte rei non p̃t eſſe impedimentu3, q2 q̃n eſt abſens,
ſunt prodita remedia ꝯ abſentem. l. ſi pñs ſit. C. de epi. aud. ⁊
in l. in ꝯtibus. in fi. C. de non nu. pec. ⁊ l. vt p̃fectius. C. de an.
exce. Item de iure antiquo actor p̃t mitti in poſſeſſione3. l. Ful-
cini9. §. j. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. ⁊ dixi in l. ſi finita. §. Julian9.
ff. de dam. infe. Gl. non ſoluit bene hic, melius ſoluit glo. in l. is
b q. ff. ex qui. cau. ma. ¶ Opp. dr̃[b] hic ꝙ currant dies vtiles, ſiue
qs p̃t agere p ſe, ſiue per ꝓcuratorem, ꝯ l. queſitum. ff. de re iu-
di. Huius ꝯrij timore glo. ponit iſtam q. hic, ⁊ arguit pro ⁊ ꝯ, ⁊
determinat vt ſibi vr̃. Et primo dt, ꝙ teneatur mittere ꝓcura-
torem, per l. iſtam, ⁊ per l. Papinianus exuli. ff. de min. ⁊ per l.
ſed ⁊ ſi per p̃torem. §. aduerſus. ff. ex qui. cau. ma. In ꝯriũ l. ij.
§. ſi quis in iudicio. ff. ſi quis cau. ⁊ l. queſitu3. ff. de re iud. Gl.
t3, ꝙ non tenetur mittere ꝓcuratorem. Et ex gl. ⁊ ſol. eius habe-
tis, ꝙ nũq3 queritur, an ex parte actoris debeat mitti procura-
tor ad interrumpendam preſcriptionem, ⁊ d3 mitti, vt hic. Cũ
que queritur ex parte rei, ⁊ tunc aut quis non p̃t venire ex cau-
ſa neceſſaria, ⁊ non probabili, ⁊ tunc tenetur mittere procura-
torem d. l. Papinianus exuli. ff. de mino. ⁊ d. l. ſed ⁊ ſi per pre-
torem. §. aduerſus. ⁊ §. ſeq. ff. ex quib. cau. ma. Aut eſt abſens,
⁊ non poteſt venire ex cauſa neceſſaria, ⁊ probabili, ⁊ tunc non
tenetur mittere procuratorem. l. ij. §. ſi quis. ff. ſi quis cau. ⁊ l.
queſitum. ff. de re iudic. Sed ꝯ iſtam gloſ. oppono vobis. Vos
2 ſcitis, ꝙ cauſa † legationis eſt neceſſaria ⁊ probabilis: ⁊ ſi nõ po-
teſt venire, d3 mittere. l. eundi. j. de legatio. ⁊ j. eum qui appel.
in prouin. defen. l. j. Do vobis doctrinam Pe. hic, ⁊ Cy. refert
Pe. in l. j. C. de teſt. mil. Gul. de Cu. in l. ij. §. ſi quis. ff. ſi quis
diuerſificat a Petr. Tu ergo latius vt omnia comprehẽdas,
dic. Cum queritur an quis teneatur mittere procuratore3 ſic
c diſtingue.[c] Aut queris vtrum ex parte actoris ad preſcri-
ptionem interrumpendam aut ex parte rei ad contumaciam